

Datainspektionen

Årsredovisning 2010

Datainspektionen. Årsredovisning 2010.
Har du frågor om innehållet kontakta Datainspektionen,
telefon 08-657 61 00, e-post datainspektionen@datainspektionen.se,
eller besök www.datainspektionen.se

Innehåll

1. Året som gått	4
2. Datainspektionens organisation	5
3. Lagar	6
4. Datainspektionens uppgifter	7
5. Datainspektionens mål och återrapporteringskrav	7
6. Tillsyn över behandlingen av personuppgifter	8
7. Kommittéarbete och remisser	13
8. Särskilt uppdrag – Försvarets radioanstalt och Informationssystemet för inre marknaden	14
9. Inspektionsverksamheten	15
10. Klagomål	19
11. Förhandskontroller	19
12. Internationell verksamhet	20
13. Elektronisk förvaltning	23
14. Övrig rapportering	24
15. Övergripande bedömning av utveckling och resultat för tillsyn över behandlingen av personuppgifter	26
16. Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamhet	27
17. Organisationsstyrning	31
18. Resultaträkning	33
19. Balansräkning	34
20. Anslagsredovisning	36
21. Tilläggsupplysningar och noter	37
22. Sammanställning över väsentliga uppgifter	42
23. Generaldirektörens intygande	44

1. Året som gått

Även om lagstiftningstakten är något lägre under valår, har det 2010 kommit en rad lagar och lagförslag som påverkar integriteten. Bland annat gjordes en ändring i grundlagen, som syftar till att stärka skyddet för den personliga integriteten. Grundlagsändringen ska säkerställa att stat och kommun inte inför nya register utan ett uttryckligt lagstöd och en bedömning av om åtgärden är proportionerlig med hänsyn till intrånget i den personliga integriteten. Vi hoppas att den här lagändringen ska höja kvaliteten i kommande lagstiftningsarbeten.

Digitaliseringen rullar vidare inom alla samhällsområden. Datainspektionens årliga rapport Integritetsåret 2010 vittnar om hög aktivitet och vi kan glädja oss över att inspektionsverksamheten legat på en avsevärt högre nivå än tidigare år. En särskilt viktig tillsynsaktivitet under året var regeringsuppdraget att kontrollera hur Försvarets radioanstalt (FRA) hanterar personuppgifter i samband med signalspaning.

Arbetet med e-legitimationer har intensifierats under året och e-legitimationsnämnden inrättades i syfte att underlätta för e-tjänster som kräver en säker identifiering av användarna. E-förvaltningens utveckling i stort ställer frågor om åtkomst, behörighet och sekretess på sin spets. När utbytet av uppgifter mellan myndigheter ökar blir frågor kring personuppgiftsansvar allt viktigare, till exempel kan felaktiga och missvisande uppgifter få allt större konsekvenser för enskilda.

I och med att den gränsöverskridande brottsligheten växer, förstärks också polissamarbetet för att bekämpa sådan brottslighet. Detta leder till ett ökat utbyte av personuppgifter. Arbeten pågår inom EU med att se över dataskyddsreglerna på området polis- och rättsligt samarbete.

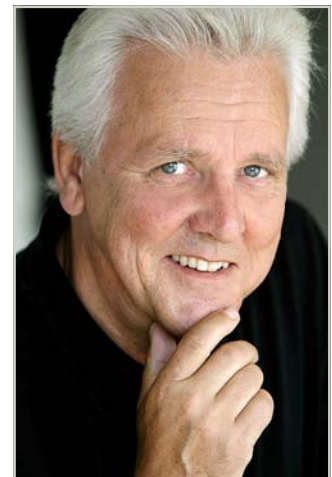
Allt fler vårdgivare kommunicerar digitalt både med varandra och med patienter. Sammanhållen journalföring och möjlighet till direktåtkomst för patienter utvecklas på nationell och regional nivå. Datainspektionens observationer inom det här området väcker viss oro.

Det så kallade molnet, det vill säga system och tjänster för distribuerad databehandling, har fått stor uppmärksamhet och är en företeelse som väcker många frågor, vilka ännu inte fått ett svar.

Utvecklingen av mobila enheter med tillhörande tjänster innebär att fler personuppgifter sprids till allt flera aktörer. Den här utvecklingen har förvisso en potential att höja både effektivitet och kvalitet men den innehåller samtidigt stora utmaningar beträffande säkerhet och dataskydd.

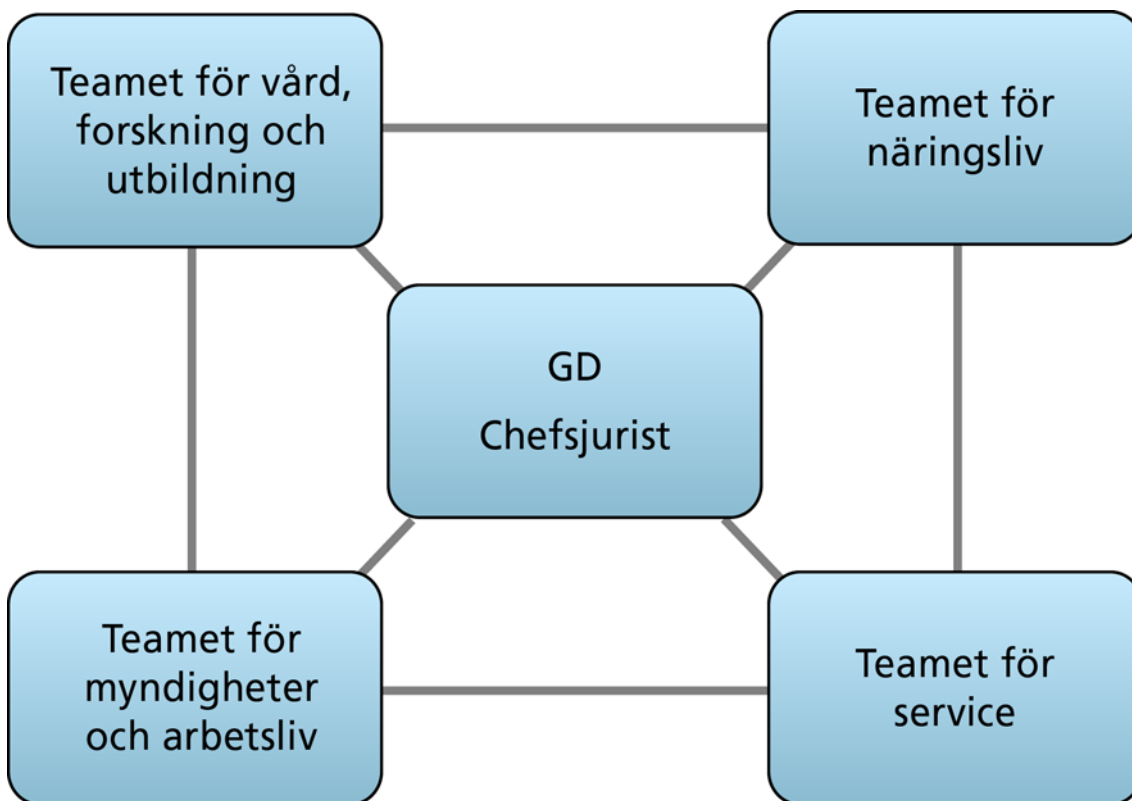
Även under 2010 har mediedebatten inom Datainspektionens område präglats av frågor kring publicering och offentlighet på Internet både ur myndigheters och medborgares perspektiv. Vi tvingas åter konstatera att våra möjligheter att bidra till en god utveckling är begränsade.

Slutligen kan vi glädja oss över att riksdagen i juni sade ja till regeringens förslag om ändring av kreditupplysningslagen i syfte att ge ett bättre skydd för enskilda på Internet. Datainspektionens förutsättningar att säkerställa god sed inom det här området har därför förbättrats.

*Göran Gräslund
Generaldirektör*

2. Datainspektionens organisation

3. Lagar

Datainspektionen är tillsynsmyndighet för personuppgiftslagen, kreditupplysningslagen och inkassolagen.

3.1 Personuppgiftslagen (PuL)

Personuppgiftslagen har till syfte att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. Med personuppgifter avses all information som kan hänföras till en levande fysisk person. Lagen omfattar behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad samt även manuellt förda personregister. Undantag gäller bland annat med hänsyn till offentlighetsprincipen samt tryck- och yttrandefriheten. Personuppgiftslagen gäller då personuppgifter behandlas i verksamhet som bedrivs av såväl enskilda som av myndigheter. Lagen gäller dock inte om uppgifterna behandlas av en fysisk person helt privat. Att publicera personuppgifter på Internet, till exempel på en webbplats eller en blogg, anses inte som privat behandling. Den som är ansvarig för behandlingen av personuppgifter kallas personuppgiftsansvarig. Denne kan utse och till Datainspektionen anmäla ett personuppgiftsombud. Ett personuppgiftsombud har till uppgift att självständigt kontrollera den personuppgiftsansvariges behandlingar. Vissa särskilt integritetskänsliga behandlingar ska alltid anmälas till Datainspektionen för förhandskontroll. Behandling av personuppgifter i ostrukturerat material, till exempel löpande text och enstaka bild- och ljudupptagningar, är tillåten utan andra restriktioner än att den registrerades integritet inte får kränkas. Särregler i annan lagstiftning tar över bestämmelserna i personuppgiftslagen. Det finns ett stort antal särregler i särskilda registerförfattningar och i andra lagar och förordningar.

3.2 Kreditupplysningslagen (KuL)

Kreditupplysningslagen är främst en integritetslagstiftning men lagen ska också bidra till en effektivt fungerande kreditupplysningsverksamhet. Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet behöver normalt tillstånd från Datainspektionen. Tillstånd får meddelas endast om verksamheten kan antas bli bedriven på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. Genom bland annat inspektioner kontrollerar Datainspektionen hur kreditupplysningslagen efterlevs.

3.3 Inkassolagen (IkL)

Den som ska driva in fordringar för någon annans räkning, eller fordringar som har övertagits för indrivning, måste normalt ha Datainspektionens tillstånd. För att få tillstånd krävs att någon i företagens ledning har sakkunskap inom inkassoområdet och är omdömesgill. Datainspektionen bedömer om kraven är uppfyllda och kontrollerar att företaget iakttar god inkassosed.

4. Datainspektionens uppgifter

Enligt förordningen (2007:975) med instruktion för Datainspektionen ska inspektionen verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter och för att god sed iakttas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet. Myndigheten ska särskilt inrikta sin verksamhet på att informera om gällande regler samt ge råd och hjälp åt personuppgiftsombud enligt personuppgiftslagen. Myndigheten ska följa och beskriva utvecklingen på IT-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik.

Datainspektionen är tillsynsmyndighet enligt personuppgiftslagen (1998:204) och tillstånds- och tillsynsmyndighet enligt kreditupplysningslagen (1973:1173) och inkassolagen (1974:182).

Myndigheten är tillsynsmyndighet enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, ändrat genom

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003.

Myndigheten fullgör de förpliktelser som nämns i artikel 13 i Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter när det gäller att lämna uppgifter till behörig myndighet i en stat som är ansluten till konventionen.

Myndigheten är nationell tillsynsmyndighet enligt

- artikel 114 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (Schengenkonventionen)
- artikel 17 i konventionen om användning av informationsteknologi för tulländamål (TIS-konventionen)
- artikel 33 i rådets beslut av den 6 april 2009 om inrättande av Europeiska polisbyrå (Europol) och
- artikel 30.5 i rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet.

5. Datainspektionens mål och återrapporteringskrav

Följande mål och övriga återrapporteringskrav följer av regleringsbrevet för budgetåret 2010.

Mål

Datainspektionen ska upptäcka och förebygga hot mot den personliga integriteten. Verksamheten ska främst inriktas på områden som bedöms vara särskilt känsliga ur ett integritetsperspektiv, nya företeelser och användningsområden av teknik samt områden där risk för missbruk eller felaktig användning bedöms vara särskilt stor.

Datainspektionen ska redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till ovan angivet mål samt till de uppgifter som framgår av förordningen (2007:975) med instruktion för Datainspektionen. Återrapporteringen ska innehålla en samlad beskrivning och analys över verksamhetens utveckling.

Redovisningen ska göras enligt den statistikindelning som myndigheten använder.

Övriga återrapporteringskrav

E-förvaltning

Datainspektionen ska redovisa vilka insatser myndigheten har vidtagit för att värna den personliga integriteten i samband med utvecklingen av en elektronisk förvaltning inom staten.

Kommittéarbete och remisser

Datainspektionen ska redovisa omfattningen av myndighetens arbete med att svara på remisser och delta i kommittéer. Av redovisningen ska den tid och de resurser som myndigheten använder till detta arbete framgå.

Internationell verksamhet

Datainspektionen ska redovisa omfattningen av myndighetens deltagande i internationellt arbete. Av redovisningen ska den tid och de resurser som myndigheten använder till detta arbete framgå.

6. Tillsyn över behandlingen av personuppgifter

Kostnader och intäkter för området tillsyn över behandlingen av personuppgifter

	2010	2009	2008
Kostnader	31 796	31 235	29 811
Intäkter	2 388	1 973	1 843

6.1 Information, regelgivning och rådgivning (omfattning och inriktning)

6.1.1 Informationsmaterial

Datainspektionens webbplats är vår viktigaste kommunikationskanal och det primära verktyget för oss som 24-timmarsmyndighet. Under 2010 hade webbplatsen 325 409 besök (varav 221 818 var unika besökare) vilket är en ökning med 19,5 procent. De mest besökta delarna var Frågor och svar och faktasidorna om personuppgiftslagen. Den största ökningen, 71 procent jämfört med tidigare år, har informationen om betalningsanmärkningar haft. Webbplatsen får generellt sett bra resultat i sökmotorer och över hälften av besökarna kommer därifrån.

Under året har utvecklingen och förbättringen av innehåll och webbtjänster fortsatt. Pressmeddelanden och remissvar publiceras fortlöpande och samrådsyttrandet och frågor och svar från upplysningstjänsten används till att utöka webbplatsens faktadelar. Informationsmaterialet kring ett antal ämnen har uppdaterats eller nyproducerats och publicerats som webbsidor, pdf-dokument och trycksaker. Bland dessa kan nämnas Personuppgifter i sociala medier, Vårt att veta om inkasso, Vårt att veta om kreditupplysningar, Personuppgiftsombudet, Säkerhet enligt personuppgiftslagen, Vägledning för företag om whistleblowing samt årsskrif-

ten Integritetsåret 2009 som sammanfattade det gångna året ur ett integritetsskyddsperspektiv. Webbplatsens beställningstjänst, där besökarna kan beställa trycksaker och ladda ner dokument, har också byggts om under året.

På Dataskyddsdagen i januari lanserades webbplatsen Kränkt.se som vänder sig till ungdomar som känner att de blivit oschysst behandlade på Internet. På Kränkt.se finns råd om vad man kan göra själv, vilken hjälp man kan få och hur man undviker att kränka andra. Marknadsföringsmaterial om webbplatsen har tagits fram och fått stor spridning. Klisterdekal som kan fästas i närheten av datorer som unga använder, till exempel på ramen eller foten till bildskärmen eller på tangentbordet, skickades under året ut till 1 000 slumpmässigt utvalda skolor. En affisch i A3-format som informerar om Kränkt.se har under året fått tryckas om i hittills fyra upplagor. Såväl klisterdekal som affisch kan beställas kostnadsfritt på Kränkt.se.

Datainspektionens tidning Magazin Direkt kom ut med sitt sista nummer i mars och bytte sedan namn till Integritet i fokus. Den nya tidningen kom ut med tre nummer. Integritet i fokus är en gratis, periodisk skrift med reportage, nyheter och kommentarer i anslutning till Datainspektionens intresseområden. Antalet prenumeranter på den tryckta utgåvan var vid årsskiftet drygt 6 200. I samband med att tidningen bytte namn utökas antalet sidor, från tolv till 16 samtidigt som tidningen fick en ny, fräschare grafisk form.

Antal besökare på webbplatsen

2010	2009	2008
325 409	272 193	231 450

Prenumeranter Magazin Direkt/Integritet i fokus

2010	2009	2008
6 268	5 474	5 840

6.1.2 Mediekontakter

Artiklar

2010	2009	2008	2007
2 588	3 190	2 419	1 512

Pressmeddelanden

2010	2009	2008	2007
67	54	67	45

Prenumeranter på myndighetens pressmeddelanden

2010	2009	2008
3 278	3 041	3 090

Datainspektionens frågor har fått fortsatt stort utrymme i press, radio och TV, vilket bidrar till att sprida medvetenhet om integritetsfrågorna. Representanter för Datainspektionen har medverkat i nyhetsprogrammen i radio och TV. Pressfunktionen är fortsatt aktiv; 67 pressmeddelande skickades ut via e-post och publicerades på www.datainspektionen.se, att jämföra med 54 pressmeddelanden 2009. Vi prenumererar på pressklipp och under 2010 förekom inspektionen och dess frågor i 2 588 artiklar. Det är en minskning med 19 procent jämfört med året innan men en ökning med över 70 procent jämfört med 2007.

För andra året i följd gav myndigheten ut en uppmärksam redogörelse för hur det gångna året sett ut från integritetssynpunkt. Precis som fjolårets sammanställning innehåller den lagar, lagförslag, beslut och andra händelser som påverkade den personliga integriteten under året. Skriften Integritetsåret 2009 skickades ut till riksdagsledamöter, departement, politiska partier, tidningsredaktioner, ledarskribenter och andra påverkare och kan även beställas kostnadsfritt via myndighetens webbplats.

Datainspektionen har under året drivit en rad projekt då vi granskar ett mindre urval företag, myndigheter, kommuner eller andra organisationer och sedan kommunicerar resultatet från granskningen till en vidare krets. Vår mediestrategi är att kommunicera dessa projekt både när de startar och när de är slutförda, eftersom båda dessa händelser är av intresse för massmedia. Det har bidragit till att myndigheten fortsätter att ha en hög synlighet i massmedia.

På Datainspektionens webbplats kan man skaffa sig en gratis prenumeration på myndighetens pressmeddelanden som då skickas via e-post. Vid slutet av året var det drygt 3 200 som prenumererade på våra pressmeddelanden vilket är drygt 7,5 procent fler än förra året. När ett nytt pressmeddelande publiceras twittrar dessutom myndighetens informationsansvarige ut nyheten på Twitter.

6.1.3 Telefon- och e-postfrågor

Datainspektionens Upplysningstjänst är bemannad av två jurister som alla arbetsdagar besvarar frågor per telefon och e-post. Dessa jurister tar hand om e-postfrågor som inte kräver särskild utredning och målsättningen är att frågorna ska vara besvarade inom tre arbetsdagar. En fråga som kräver särskild utredning diarieförs som ett ärende för vidare utredning och frågeställaren får då besked om detta inom tre arbetsdagar. Majoriteten av alla frågor 2010 kunde dock besvaras omgående. Antalet e-postfrågor som rörde tillämpningen av personuppgiftslagen som besvarades 2010 var cirka 2 100 jämfört med cirka 3 100 för 2009. Antalet telefonsamtal som rörde tillämpningen av personuppgiftslagen och som besvarades av juristerna i Datainspektionens Upplysningstjänst var cirka 5 300 jämfört med cirka 6 400 för 2009. Antalet frågor till Upplysningstjänsten har således minskat jämfört med föregående år. Även myndighetens övriga medarbetare besvarar dagligen ett stort antal frågor.

6.1.4 Föreläsningar, seminarier och konferenser

Föreläsningar, seminarier och konferenser

2010	2009	2008	2007
49	48*	75	86

* Avser antal föreläsningstillfällen oavsett en eller flera antal föreläsare per tillfälle. Tidigare år redovisas det totala antalet tillfällen per anställd som föreläsare.

Datainspektionen har vid 49 tillfällen hållit föreläsningar om personuppgiftslagen (seminarier för personuppgiftsombuden inräknade) på egna och andras konferenser, kurser och seminarier samt hos myndigheter, företag och organisationer runt om i landet. Av dessa var 19 arrangerade av Datainspektionen. Vid dessa tillfällen deltog i regel två eller tre av Datainspektionens anställda som föreläsare. Övriga 30 var uppdragsföreläsningar.

Under året har åtta speciella seminarier anordnats för personuppgiftsombuden.

6.1.5 Personuppgiftsombud

Vid ingången av året hade 6 236 personuppgiftsombud anmälts. Vid årets slut var siffran 6 442, alltså en ökning under året med 206 personuppgiftsombud. Antalet personer som är anmälda som personuppgiftsombud har ökat från 3 678 till 3 828 (en person kan vara ombud åt flera personuppgiftsansvariga. En personuppgiftsansvarig kan också anmäla flera personuppgiftsombud).

6.1.6 Seminarier för personuppgiftsombud

Seminarier

2010	2009	2008	2007
8	8	7	10

Rådgivning, stöd och utbildningsverksamhet gentemot personuppgiftsombuden är en viktig verksamhet. Ambitionen är att ombudens kunskaper ska ligga på en hög nivå. Under året har åtta seminarier i två olika nivåer anordnats speciellt för ombuden. Våra seminarier har utvärderats och ombuden är generellt sett mycket nöjda både vad gäller innehåll och genomförande. Ombuden har en egen kontaktperson på Datainspektionen som besvarar frågor på telefon och e-post. Datainspektionens webbplats har särskilda faktasidor för personuppgiftsombuden.

6.2 Regelgivning och rådgivning

6.2.1 Föreskrifter

Datainspektionen har bemyndigande att meddela närmare föreskrifter till personuppgiftslagen. Inspektionen har sedan tidigare begränsat sådan normgivning till sådant som bedömts som absolut nödvändigt att reglera. I det avseendet kan man säga att Datainspektionen under flera års tid bedrivit ett regelförenklingsarbete.

Inför personuppgiftslagens ikraftträdande 1998 upphävde Datainspektionen ett tjugotal av Datainspektionens författningar med föreskrifter till datalagen. Samtidigt utfärdade Datainspektionen två författningar till den nya datalagstiftningen, det vill säga till personuppgiftslagen. I övrigt har Datainspektionen, i stället för att utfärda författningar, till vägledning för den som behandlar personuppgifter gett ut allmänna råd med oförbindande råd och rekommendationer. Vidare ger

inspektionen, vid sidan av all övrig information och rådgivning som inspektionen bedriver, ut olika informationsbroschyrer med konkret vägledning om innehållet i viktiga delar av lagens olika bestämmelser.

Datainspektionen har under 2010 utfärdat en föreskrift (DIFS 2010:1) om ändring av Datainspektionens föreskrifter (DIFS 1998:3) om undantag från förbudet för andra myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelse med mera. Föreskriften är en kodifiering av Datainspektionens praxis vid beslut om undantag i enskilda fall enligt 21 § personuppgiftslagen. Föreskriften innebär att bolag som inför system för rapportering av brott, så kallade whistleblowingsystem, inte längre kommer att behöva göra en ansökan hos Datainspektionen (se även 6.2.4.).

6.2.2 Samråd

Samråd

2010	2009	2008
74	53	36

Begäran om samråd från ett personuppgiftsombud i fråga om tolkning av personuppgiftslagens bestämmelser och annan registerlagstiftning uppgick under året till 74 stycken. Under 2009 uppgick samråden till 53. Flera av samrådsärendena har varit komplicerade och resurskrävande. Några av dem har dessutom rört frågor som belyser hur samhället snabbt förändras när det gäller integritetsskydd.

Följande ärenden kan nämnas särskilt.

Försvarsmakten har för avsikt att inrätta ett omfattande IT-system som ska innehålla uppgifter om personalens prestationer och personliga egenskaper. Syftet med systemet är att kunna utveckla personalen i sina yrkesroller och att bemanna organisationen på ett bra sätt. Datainspektionen skrev i sitt yttrande att IT-systemet innebär en mycket ingående kartläggning av de anställda och att stora delar av databasen skulle innehålla information av integritetskänslig natur. Informationen var dessutom inte skyddad av några sekretessbestämmelser. Datainspektionen ansåg att om Försvarsmakten vill införa den här typen av IT-system så bör det regleras i särskild lagstiftning.

I ett samråd som rörde socialtjänstens hantering av personuppgifter fick vi ta ställning till socialtjänstens möjlighet att med stöd av de enskildas samtycke registrera uppgifter som egentligen inte behöver registreras inom ramen för socialtjänstens verksamhet. Vi kunde konstatera att den särskilda registerförfattningen för

socialtjänsten inte ger utrymme för behandling av personuppgifter som inte är nödvändig för att arbetsuppgifter inom socialtjänsten ska kunna utföras, även om de enskildas samtycke inhämtas.

6.2.3 Samverkan med andra myndigheter och organisationer

För att öka effektiviteten i verksamheten har Datainspektionen som mål att nationellt samverka med andra myndigheter och organisationer.

Syftet med samverkan har varit att åstadkomma samsyn i integritetsfrågor, att utbyta information om handläggning av ärenden och att klargöra gränser mellan myndigheternas tillsynsansvar.

Genom denna samverkan har vi även kunnat sprida information, fånga upp utvecklingstendenser, följa IT-utvecklingen och sprida medvetande om integritetsrisker.

Datainspektionen har vid fyra tillfällen deltagit tillsammans med ett stort antal andra myndigheter (till exempel Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten och Barnombudsmannen) i ett nätverk med syftet att samverka kring frågor som rör barn och ungdomar.

Datainspektionen har vid ett tillfälle samverkat med Finansinspektionen i frågor som rör personuppgiftsbehandling vid tillämpning av lag (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datainspektionen har deltagit i två möten med Statligt nätverk för informations- och IT-säkerhet (SNITS) anordnade av myndigheten för samhällsskydd och beredskap MSB. Syftet med detta nätverk är att utbyta erfarenheter mellan myndigheter inom informationssäkerhetsområdet.

Inom område myndigheter och arbetsliv har samverkan skett med Post- och Telestyrelsen (PTS), Rikspolisstyrelsen (RPS) och Säkerhets- och Integritetskyddsnämnden (SIN). Datainspektionen och PTS har träffats vid tre tillfällen under 2010. Vid mötena har information om handläggning av ärenden utbytt och gränser mellan myndigheternas tillsynsansvar har diskuterats.

Datainspektionen har även haft ett nära samarbete med PTS när det gäller den EU-gemensamma tillsynen av datalagringsdirektivet.

Datainspektionen och RPS har träffats under tre tillfällen under 2010. Samrådsgruppens arbete ska ses som ett komplement till den traditionella ärendehantering. Även den planerade utvecklingen av polisens personuppgiftsbehandling har diskuterats.

Ett möte har ägt rum med SIN för att diskutera myndigheternas tillsynsansvar.

Inom forskningsområdet har ett möte ägt rum med Centrala etikprövningsnämnden för att diskutera gränsdragningsfrågor i våra respektive tillsynsuppdrag.

Inom området hälso- och sjukvård har vi haft kontakter och ett möte med Socialstyrelsen för att diskutera en översyn av Socialstyrelsens tillämpningsföreskrifter till patientdatalagen. Vi har även träffat Socialstyrelsen för att diskutera IT-systemet KLARA.

Datainspektionen har deltagit i fyra nätverksmöten hos Sveriges kommuner och landsting (SKL). Nätverksmötena har under året framför allt rört information om och tillämpning av patientdatalagen.

Med anledning av de nationella kvalitetsregistren har vi under året haft ett flertal möten med olika aktörer; SKL, socialdepartementet, Socialstyrelsen, Inira och Uppsala Clinical Research Center (UCR).

Vi har träffat och samverkat med den statliga utredningen om sekretess för uppgifter i skolväsendet.

6.2.4 Undantag enligt 21 § PuL

Ansökningar

2010	2009	2008	2007
76	62	41	11

Under året har det kommit in 76 ansökningar om undantag från förbudet att behandla uppgifter om lagöverträdelser.

Flera multinationella företag inför whistleblowing, det vill säga system där anställda kan rapportera om lagbrott och oetisk verksamhet inom det egna företaget eller den egna koncernen. Av årets ansökningar om undantag från förbudet att behandla uppgifter om lagöverträdelse avser 66 stycken whistleblowing och samtliga av dessa har avgjorts. Tre företag inom samma koncern har överklagat Datainspektionens beslut om att endast anställda i nyckelposition eller ledande ställning får anmälas och behandlas i whistleblowingsystem. Förvaltningsrätten har avslagit överklagandena.

Under året har Datainspektionen i projektform följt upp ett antal av de beslut om undantag för införande av whistleblowingsystem som tidigare fattats. Av företagen har 29 varit föremål för en enkätinsyn och två för fältinspektion. Projektet avslutades under 2010. Datainspektionen har som en följd av projektet meddelat en ny föreskrift (se även 6.2.1.). Föreskriften innebär att bolag som inför whistleblowingsystem för rapportering av brott inte behöver göra en ansökan hos Datainspektionen. Kraven på hur bolagen hanterar och behandlar personuppgifter i systemet är de samma som tidigare. Datainspektionen har även tagit fram en vägledning som riktar till bolag som ska införa denna typ av system. Vägledningen har även översatts till engelska.

Övriga ansökningar om undantag från förbudet att behandla personuppgifter om lagöverträdelser har bland annat rört banker som vill kontrollera kunder mot den amerikanska så kallade OFAC-listan, registrering av smitare vid bensinmackor och personer som nekats tillträde till fotbollsmatcher.

6.2.5 Undantag från förbudet

i 33 § personuppgiftslagen

Datainspektionen har under året i två fall meddelat beslut om undantag från förbudet i 33 § personuppgiftslagen om överföring av personuppgifter till tredjeland. Besluten rörde i det ena fallet behandling av personuppgifter som omfattades av ett internationellt företags Binding Corporate Rules (BCR) och i det andra fallet

skedde behandlingen inom ramen för en medicinsk forskningsstudie.

6.2.6 Nationella branschöverenskommelser

Datainspektionen har under året granskat och godkänt en branschöverenskommelse i vilken företrädare för fastighetsbranschen har reglerat under vilka förutsättningar det kan vara tillåtet att kameraövervaka hyreshus.

6.3 Bedömning

Under året har vi bedrivit en fortsatt omfattande verksamhet med information, rådgivning och samverkan. Vi ser det som ett bra sätt att arbeta för att nå ut med integritetsfrågorna i samhället och värna skyddet för enskildas personliga integritet vid behandling av personuppgifter.

Vi kan konstatera att antalet frågor till Datainspektionen har minskat avsevärt under året. Vi kan inte dra några säkra slutsatser av orsaken till detta. Datainspektionen har som ambition att ha så mycket information som möjligt tillgänglig på webbplatsen. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla och förbättra webbplatsen. Antalet besökare till webbplatsen och framförallt till Frågor och svar har ökat väsentligt under året. Eventuellt kan denna ökning förklara varför antalet frågor till Datainspektionens Upplysningstjänst minskat under året. Förhoppningsvis hittar många av de som söker råd och hjälp hos Datainspektionen den information de behöver på vår webbplats och behöver då inte kontakta Upplysningstjänsten. För 2011 har vi även infört en säkrare metod för att räkna antalet frågor till Upplysningen.

Samråden som är förhållandevis resurskrävande har under de senaste två åren ökat markant.

Under året har vi även genom ändring av en av Datainspektionens föreskrifter underlättat tillämpningen av en av personuppgiftslagens bestämmelser. Ändringen medför även en lättnad i företagens administrativa börda.

7. Kommittéarbete och remisser

Återrapporteringskrav

Datainspektionen ska redovisa omfattningen av myndighetens arbete med att svara på remisser och delta i kommittéer. Av redovisningen ska den tid och de resurser som myndigheten använder till detta arbete framgå.

7.1 Kommittéarbete

Företrädare för inspektionen har under året deltagit som experter i Yttrandefrihetskommittén (Ju 2003:04), E-offentlighetskommittén (Ju 2008:06), Vägtrafikregisterutredningen (N 2008:04), Biobanksutredningen (S 2008:08), E-delegationen (referensgrupp till delegationen) (Fi 2009:01), Organisationsutredningen mot dopning (Ku 2009:03), Självordspreventionsutredningen (S 2009:06) och Utredningen om genomförande av dataskyddsrambeslut (Ju 2010:02).

Redovisad tid för deltagande i utredningar under 2010 uppgick till 589 timmar, vilket kan jämföras med 531 timmar år 2009.

7.2 Remissarbete

Avgivna remissyttranden

2010	2009	2008
74	116	97

Inkomna remisser

2010	2009	2008
74	107	111

Under år 2010 har 74 remissyttranden avgivits. Därtill kommer ett femtiotal delningar, det vill säga begäran om synpunkter på utkast till författningar, lagrådsremisser och propositioner. Remissynpunkterna har huvudsakligen avsett verksamhetsgrenen avseende personuppgiftslagen. Redovisad tid för arbete med remisser uppgick under året till 2 257 timmar vilket kan jämföras med 2 982 timmar år 2009 och 3 096 timmar år 2008.

7.3 Bedömning

Datainspektionen lägger årligen ner ett omfattande arbete på att delta i kommittéarbetet, läsa in remissförslag och att lämna remissynpunkter. Det följer redan av att antalet remisser är stort i förhållande till inspektionens begränsade storlek och att inspektionen är skyldig att besvara remisser från Regeringskansliet. Men det beror även på att inspektionen anser att det är ett väsentligt arbete för att påverka utformningen av regelverk som har betydelse för enskildas integritet. Bakgrunden är också att artikel 28 punkten 2 i EU:s dataskyddsdirektiv och propositionen (1997/98:44) Personuppgiftslag (s.101f) förutsätter en sådan roll för datatillsynsmyndigheten.

Datainspektionen har under verksamhetsåret 2010 deltagit i flera principiellt viktiga statliga utredningar. Antalet inkomna remisser har under år 2010 (74) legat på ungefär samma nivå som valåret 2006 (73). Det är en förklarlig minskning jämfört med de närmast föregående verksamhetsåren 2009 och 2008 då myndigheten hade att besvara mer än hundratalet remisser (107 resp. 111). Datainspektionen har under verksamhetsåret 2010 även haft att besvara ett stort antal delningar. Sammantaget har kommitté- och remissarbetet medfört en betydande resursåtgång. Detta fastän vi medvetet har begränsat vårt deltagande i kommittéarbete och i besvarandet av remisser har begränsat synpunkterna till sådant som berör integritetsskyddet. Vi har heller inte kunnat ha ambitionen att ge utformade alternativa förslag när problem uppmärksammas. Vi bedömer dock att inspektionen presterat enligt sin förutsatta roll.

8. Särskilt uppdrag – Försvarets radioanstalt och Informationssystemet för inre marknaden

8.1 Försvarets radioanstalt

Datainspektion har fått i uppdrag att ur ett integritets-skyddsperspektiv kontrollera hur Försvarets radioanstalt (FRA) hanterar personuppgifter i samband med signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Datainspektionen har den 6 december 2010 överlämnat rapporten från denna granskning till regeringen. Uppdraget har bedrivits i projektform som har bestått av tre jurister och två IT-säkerhetsspecialister som arbetat på plats i FRA:s lokaler.

Inom ramen för uppdraget har Datainspektionen bland annat analyserat vilka integritetsproblem som kan uppstå i samband med FRA:s signalspaningsverksamhet och utrett om de rutiner och riktlinjer som FRA använder är tillräckliga för att hantera sådana problem.

Datainspektionens intryck efter granskningen är på det hela taget positiv. FRA har lagt ned mycket tid och resurser på att skapa rutiner och utbilda personalen för att minimera risken för att personuppgifterna ska hanteras på ett felaktigt sätt. FRA har efter påpekande från oss gjort flera förbättringar av sina rutiner för hur personuppgifter hanteras i underrättelseverksamheten.

Några punkter som framgår av Datainspektionens granskning:

FRA har efter påpekande från Datainspektionen infört loggkontroll för att kontrollera de anställdas åtkomst till ett av systemen som används för signalspaning.

Sedan signalspaningslagen trädde i kraft har det hänt att FRA inhämtat inhemsk trafik. Vid de kontroller som Datainspektionen utfört har endast ett mycket litet antal sådana misstänkta fall påträffats.

FRA har på uppmaning av Datainspektionen även infört rutiner som säkerställer att innehållet i meddelanden som samlats in via signalspaningen inte kan sparas förrän man kontrollerat att det inte innehåller "förstörelsepliktig" information.

Enligt lagen är vissa personuppgifter, som exempelvis uppgifter som rör religiös åskådning och sexualliv, att betrakta som känsliga och extra skyddsvärda. FRA får endast hantera känsliga personuppgifter om vissa förutsättningar är uppfyllda. FRA bör ta fram rutiner för hur känsliga personuppgifter ska hanteras i praktiken.

8.2 Informationssystemet för inre marknaden

Den 26 mars 2009 antog Europeiska kommissionen en rekommendation om riktlinjer för skyddet av personuppgifter i informationssystemet för inre marknaden (IMI). Regeringen uppdrog den 21 december 2009 åt Datainspektionen att utreda vilka åtgärder kommissionens rekommendation bör föranleda i Sverige. Datainspektionen redovisade uppdraget till regeringen den 25 mars 2010.

Datainspektionen anförde i rapporten till regeringen att det finns behov av närmare vägledning för svenska myndigheter och deras informationsutbyte via IMI. En sådan vägledning kan tas fram av den nationella IMI-samordnaren som vid behov kan samråda med Datainspektionen.

9. Inspektionsverksamheten

Fältinspektioner

	2010	2009	2008
Påbörjade	64	41	53
Avslutade	52	44	29

Skrivbordsinspektioner

	2010	2009	2008
Påbörjade	98	79	60
Avslutade	83	66	65

Enkätinspektioner

	2010	2009	2008
Påbörjade	52	29	0
Avslutade	75	0	0

Totalt antal ärenden

	2010	2009	2008
Påbörjade	214	149	113
Avslutade	210	110	94
Ingående balans	98	59	40
Utgående balans	102	98	59

Från de enligt verksamhetsplanen prioriterade områdena kan några inspektioner under detta avsnitt nämnas särskilt.

9.2 Temainspektioner

En temainspektion omfattar en bred och djup granskning av en bransch, sektor eller företagssektor. En sådan granskning kräver med tid och större resurser än en sedvanlig inspektion.

9.2.1 Försäkringsbolag

Datainspektionen har under året undersökt hur åtkomsten till känsliga personuppgifter begränsas internt hos försäkringsbolag. Datainspektionen upptäckte vissa brister i hur försäkringsbolag hanterar

känsliga personuppgifter om försäkringstagare. Resultatet av tillsynen har utmynnat i en rapport och en skrivelse till samtliga försäkringsbolag om hur känsliga personuppgifter bör hanteras och skyddas.

9.2.2 Penningtvätt

Den 14 mars 2009 trädde en ny lag om åtgärder om penningtvätt och finansiering terrorism i kraft. Lagen innebär skärpta krav på kundkontroller hos bland annat banker.

Datainspektionen har efter lagens ikraftträdande granskat hur och i vilken omfattning bland annat banker behandlar kunders personuppgifter för att leva upp till kraven i den nya lagen. Projektet kommer att avslutas i början av 2011.

9.2.3 Sociala medier

Med anledning av att företag, myndigheter och kommuner numera förekommer på sociala medier såsom till exempel Facebook har Datainspektionen i ett tillsynsprojekt undersökt i vilken utsträckning personuppgifter behandlas och om bestämmelserna i personuppgiftslagen efterlevs. Projektet har resulterat i ett informationsmaterial som klargör vilka krav personuppgiftslagen ställer på företag, kommuner, myndigheter och andra organisationer när de använder olika typer av sociala medier som kommunikationskanal.

9.2.4 GPS-övervakning av personal

Under 2010 har Datainspektionen startat ett projekt för att undersöka hur företag och kommuner använder GPS-positionering för att övervaka eller kontrollera arbetstagare. Trettio (företag och kommuner) har kontrollerats av dessa har sex valts ut för en noggrannare undersökning. Projektet kommer att resultera i en checklista om positioneringsteknik i arbetslivet som kommer att innehålla konkreta och användbara exempel på hur positioneringstekniken får eller inte får användas. Projektet kommer att avslutas i början av 2011.

9.2.5 Informationsutbytesprojektet, se avsnitt om e-förvaltning

E-legitimationsprojektet, se avsnitt om e-förvaltning

9.2.6 Kameraövervakning

Datainspektionen är tillsynsmyndighet för kameraövervakning på platser dit allmänheten inte har tillträde. Sådan kameraövervakning ökar i omfattning och det finns ett behov av klargöranden och vägledning på området. Därför genomförde Datainspektionen under 2010 15 inspektioner av kameraövervakning i skolor, flerfamiljshus och arbetsplatser. Beslut kommer att fattas under våren 2011.

9.2.7 Nationella kvalitetsregister

De nationella kvalitetsregistren regleras numera av särskilda bestämmelser i patientdatalagen. Kvalitetsregistren innehåller mycket känsliga uppgifter om ett stort antal patienter och är viktiga för hälso- och sjukvårdens utveckling och den medicinska forskningen. Därför inledde Datainspektionen under 2010 tillsyn mot 29 kvalitetsregister varav fyra inspekterades på plats. Granskningen visade stora brister i hanteringen av patienternas uppgifter.

9.2.8 Spärrar i patientjournaler

Patientdatalagen ger patienter en rätt att spärra sina uppgifter. Datainspektionen har fått flera indikationer

på att denna rättighet ofta inte tillgodoses av vårdgivarna. Därför inledde vi under 2010 både tillsyn och beslutade i flera ärenden som rör patienters möjligheter att spärra delar av sin journal för åtkomst för andra vårdenheter eller vårdgivare. Några exempel på ärenden kan nämnas här:

Datainspektionen inledde tillsyn mot samtliga landsting och regioner i syfte att få veta hur vårdgivare informerar barn och ungdomar under 18 år om deras möjligheter att spärra uppgifter i sina vårdjournaler. Beslut kommer att fattas under våren 2011.

En vårdgivare hade bestämt att vissa uppgifter inte skulle kunna spärras av patienterna. Datainspektionen konstaterade i ett beslut att det inte är vårdgivarna utan patientdatalagens lydelse som styr vilka uppgifter som ska kunna spärras av patienterna.

9.2.9 Apoteksmarknaden

Den 1 juli 2009 upphörde Apoteket AB:s monopol på att sälja läkemedel. Nu kan olika företag öppna så kallade öppenvårdsapotek. För att granska hur de mycket känsliga uppgifterna hanteras på den omreglerade apoteksmarknaden, inledde Datainspektionen under 2010 tillsyn mot tre av de nya aktörerna på marknaden. Beslut kommer att fattas under våren 2011.

9.2.10 Nationell patientöversikt

Nationell patientöversikt (NPÖ) är ett system för sammanhållna journalföring med ambition att bli rikstäckande. Efter tillsyn fattade Datainspektionen under 2010 beslut i tre ärenden som rörde NPÖ. I besluten riktade Datainspektionen kritik mot brister i bland annat informationen till patienterna och behörighetsstyrningen. Efter beslutet har Datainspektionen träffat företrädare för Örebro läns landsting för att vägleda dem i den fortsatta utvecklingen av NPÖ.

9.2.11 Tandläkares åtkomstkontroll

Även tandläkare hanterar känsliga personuppgifter och måste kontrollera vilka som läser patienternas journaler. Under 2010 fattade Datainspektionen beslut i tre ärenden som rör de största tandläkarmottagningarna i Stockholm. Granskningen visade att det fanns betydande brister i kontrollen.

9.3 Fältinspektioner

9.3.1 Arbetslivet

Ett elektronikföretag har inspekterats för att kontrollera den behandling av personuppgifter som sker när biometriska uppgifter används för närvarokontroll av personalen. Datainspektionen godkände att företaget använde anställdas fingeravtryck för närvarokontroll om de anställda samtycker och det finns andra alternativ.

9.3.2 Polisen

Inom polisen har bland annat följande inspektioner gjorts:

I februari 2010 inspekterades personuppgiftsbehandlingen vid Polismyndigheten i Stockholms län med betoning på hanteringen av personuppgifter i de stora IT-systemen Rationell Anmälansrutin (RAR), Datoriserad Utredningsrutin Tvångsmedel (DurTvå), hantering av personuppgifter i särskilda undersökningar, IT-säkerhet där personuppgifter i ett särskilt fall kommit att spridas på ett oönskat sätt samt uppföljning av tidigare tillsynsbeslut. I ärendet konstaterades en del brister bland annat när det gäller gallring som främst har sin bakgrund i den bristfälliga elektroniska återkopplingen mellan å ena sidan domstolarna och Åklagarmyndigheten och å andra sidan polisen. När det gäller IT-säkerheten konstaterades att polismyndigheten tagit fram en policy som träffar den aktuella händelsen.

Polismyndigheten i Skåne inspekterades under hösten 2010. Inspektionen gällde även där huvudsakligen hanteringen av personuppgifter i de stora IT-systemen Rationell Anmälansrutin (RAR), Datoriserad Utredningsrutin Tvångsmedel (DurTvå) och hantering av personuppgifter i särskilda undersökningar. Ärendet kommer att avslutas i början av år 2011.

9.3.3 Kommunal färdtjänst

Efter ett klagomål som gjorde gällande att en färdtjänstnämnd sparade känsliga uppgifter om såväl hälsa som politisk övertygelse från slutet av sextioalet fram till idag, inledde vi under 2010 tillsyn mot färdtjänstnämnden ifråga. Beslut kommer att fattas under våren 2011.

9.4 Skrivbordsinspektioner

9.4.2 Kameraövervakning i arbetslivet

Datainspektionen har i tre ärenden bedömt kameraövervakningen av anställda vid tre olika bussbolag. Ägaren

FOTO: RIKSPOLISSTYRELSEN

uppgav att övervakningen användes av säkerhetsskäl och för att komma till rätta med allvarliga problem. Datainspektionen ansåg att det fanns en påtaglig risk för att använda kameraövervakningen för att kontrollera de anställdas arbete. Mot bakgrund av detta samt det faktum att informationen till personalen om kameraövervakningen i vissa fall inte getts och i vissa fall varit otillräcklig ansåg Datainspektionen att kameraövervakningen inte var tillåten under arbetstid.

9.4.3 Polisen

Ett ärende som särskilt kan noteras: En befattningshavare på Rikskriminalpolisen (RKP) använde ett USB-minne som innehöll uppgifter ur särskilda undersökningar och privata data. Befattningshavaren tappade USB-minnet. Efter händelsen har RKP tagit fram skriftliga riktlinjer om hantering av USB-minnen. Datainspektionen som i tillsynsärendet tagit del av riktlinjerna har lämnat synpunkter på hur säkerheten bör förbättras ytterligare.

Inom ramen för den samrådsgrupp som inrättats mellan Rikspolisstyrelsen och Datainspektionen (se 2008 års årsredovisning, sid. 26 f. angående en närmare beskrivning av samrådsgruppens arbete och uppgifter) har en konstruktiv dialog förts om gallring i vissa av

polisens större IT-system (se vidare under avsnittet om datalagen). Arbetet med den nationella polisen har till viss del påverkats av den nya lagstiftning för personuppgiftsbehandlingen i polisens brottsbekämpande verksamhet som träder i kraft den 1 mars 2012. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen kommer en del av de tillstånd, som Datainspektionen har meddelat med stöd av den numera upphävda datalagen från 1973, fortsätta gälla till utgången av år 2014. På sikt kommer således polisens personuppgiftsbehandling att omfattas av ett helt annat regelverk än idag. Det kommer i sin tur innebära att Datainspektionens tillsynsverksamhet gentemot polisen också kommer att förändras.

9.5 Förenklad tillsyn

Förutom inspektioner har även förenklad tillsyn utförts i 20 ärenden. Förenklad tillsyn innebär att inspektionens handläggare tar kontakt med det företag, organisation eller den myndighet som klagomålet gäller för att utreda enklare frågor. I dessa fall inleds inte något tillsynsärende. Arbetet utförs i klagoärendet.

9.6 Nationella inspektioner inom ramen för EU-samarbetet

9.6.1 Europol

Datainspektionen har under året inspekterat den svenska nationella enheten för Europol som organisatoriskt ingår i Enheten för Internationellt polissamarbete (IPO) under Rikskriminalpolisen. Syftet med inspektionen var att närmare granska de uppgifter som den svenska enheten registrerat i Europols informationssystem (EIS) sedan rådsbeslutet började gälla den 1 januari 2010. Datainspektionen kontrollerade även det bakomliggande materialet som legat till grund för de svenska besluten om överföring till Europol samt huruvida dessa ärenden ligger inom Europols mandat. Vidare kontrollerades uppgifter i ett enskilt ärende på begäran av den gemensamma tillsynsmyndigheten för Europol (JSB) med anledning av iakttagelser som gjorts vid inspektion i Haag under våren. Redovisning har skett till JSB. Inspektionsärendet kommer att avslutas under början av 2011.

9.7 Bedömning

Vårt val av tillsynsobjekt har präglats av områden där känsliga uppgifter förekommer, nya företeelser och områden där risk för missbruk är särskilt stor. Det totala antalet inspektioner har ökat under året jämfört med förra året – såväl påbörjade som avslutade inspektioner. Ökning har skett av antalet skrivbordsinspektioner, enkätinspektioner och fältinspektioner. Även nedlagda resurser enligt vår tidredovisning har ökat jämfört med förra året. För fältinspektioner uppgår tidsåtgången 2010 till 7 205 timmar (av dessa timmar avser 1 588 FRA-uppdraget). Tidsåtgången för fältinspektioner 2009 uppgick till 4 584 timmar varav 501 timmar avsåg FRA-uppdraget. Nedlagd tid för skrivbordsinspektioner har också ökat jämfört med 2009.

Det har varit en medveten strategi att öka vår inspektionsverksamhet. Tid har kunnat föras över från remissarbete och internationellt arbete till inspektionsverksamheten. Under 2009 lades mycket arbete ned under internationellt arbete eftersom Sverige var ordförande i EU och vi biträdde Regeringskansliet med bland annat en EU-konferens inom e-förvaltning.

I flera fall har inspektionsresultaten spritts genom att rapporter eller annat informationsmaterial tagits fram. Vi bedömer att det är en bra metod att kontrollera efterlevnaden av personuppgiftslagen genom inspektioner och att resultatet av inspektionerna sprids brett. Vi har även utfört uppföljande inspektioner vilket är en bra metod för att säkerställa att våra påpekanden har beaktats.

10. Klagomål

10.1 Behandling av inkomna klagomål

Inkomna klagomål

	2010	2009	2008
PuL	332	233	279

Det har under året kommit in 332 diarietörda klagomål enligt personuppgiftslagen. En del klagomål föranleder Datainspektionen att inleda tillsyn mot den personuppgiftsansvariga som klagomålet riktas mot. Detta sker då i ett separat ärende. Alla som klagat får besked i någon form. De flesta klagomålen avser personuppgiftsbehandling inom kund- och medlemsförhållanden, på Internet, inom myndigheter och arbetslivet.

10.2 Kvalificerade frågor

Inkomna kvalificerade frågor

2010	2009	2008
250	342	228

10.3 Bedömning

Antalet diarietörda klagomål enligt personuppgiftslagen har ökat markant under 2010 jämfört med 2009. Eventuellt kan denna ökning vara resultatet av vårt långsiktiga arbete med att synliggöra integritetsfrågorna i samhället genom att nå ut så brett som möjligt med resultatet av vårt tillsynsarbete, till exempel genom pressmeddelanden. Antalet kvalificerade frågor till myndigheten har visserligen minskat under 2010 jämfört med 2009 men sett över en längre period ser vi ändå en ökning av antalet frågor.

11. Förhandskontroller

Inkomna förhandskontroller

	2010	2009	2008
Forskning	311	294	211
Polisen	31	29	1
Skattemyndigheten	0	0	0
Tullverket	0	0	0
Kustbevakningen	2	2	2

11.1 Förhandskontroller

Den övervägande delen av anmälningar för förhandskontroll har avsett anmälan om hantering av personuppgifter om genetiska anlag i samband med forskning. Antalet sådana anmälningar har ökat med 17 under 2010. En förklaring till ökningen kan eventuellt vara att genetiska undersökningar kan genomföras på ett annat sätt än tidigare.

11.2 Bedömning

11.2.1 Polisen

Datainspektionen har ansett att de behandlingar som polisen har anmält är ändamålsenliga, men betonat vikten av att tillgången till uppgifterna begränsas till de befattningshavare som har behov av uppgifterna i sitt arbete och vikten av en god IT-säkerhet.

11.2.2 Forskning

Datainspektionens tidigare förslag (se årsredovisningarna 2006, 2007, 2008 och 2009) kvarstår gällande att anmälningsskyldigheten beträffande genetiska anlag bör inskränkas – i syfte att förenkla för forskarna. Enligt vårt förslag ska anmälningsskyldigheten till Datainspektionen inte längre avse kliniska prövningar som är föremål för både etisk prövning av regional etikprövningsnämnd och granskning av Läkemedelsverket. Under 2010 har Datainspektionen även tillsammans med bland andra företrädare för forskningshuvudmän medverkat i en skrivelse till regeringen med ett liknande förslag att inskränka anmälningsskyldigheten.

12. Internationell verksamhet

Internationell verksamhet, inklusive medverkan i EU:s gemensamma tillsyn över och utveckling av dataskyddsdirektivet.

Återrapporteringskrav

Datainspektionen ska redovisa omfattningen av myndighetens deltagande i internationellt arbete. Av redovisningen ska den tid och de resurser som myndigheten använder till detta arbete framgå.

Redovisad tid för internationellt arbete under år 2010 uppgick till 2 613 timmar, vilket kan jämföras med 2 946 timmar år 2009. Drygt ett tiotal av Datainspektionens medarbetare har under året representerat inspektionen vid olika möten i det internationella arbetet. Därutöver har ytterligare ett antal medarbetare deltagit i beredningen av de frågor som behandlas i det internationella arbetet.

12.1 29-gruppen

Datainspektionen medverkar i EU:s gemensamma tillsyn över och utveckling av dataskyddsdirektivet genom sina representanter i 29-gruppen (tillsatt enligt artikel 29 i direktivet). Gruppen ska medverka till att direktivet tillämpas enhetligt i medlemsstaterna. Dessutom ska gruppen avge yttranden till EU-kommissionen om skyddsnivån i länder utanför EU samt ge råd till kommissionen om förslag till ändringar av direktivet. Dessa uppgifter ska också avse frågor som omfattas av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation.

Gruppen har under året antagit bland annat följande dokument:

- yttrande (WP 169) om begreppen registeransvarig och registerförare
- yttrande (WP 171) om beteendebaserad reklam på Internet
- rapport (WP 172) om den andra gemensamma tillsynen. Efterlevnaden på nationell nivå av bestämmelserna om trafikdatalagring
- yttrande (WP 173) om principen om ansvarsskyldighet
- yttrande (WP 174) över FEDMA:s europeiska uppförandekodex för användning av personuppgifter i direkt marknadsföring

- yttrande (WP 175) om branschens förslag till ram för konsekvensbedömning av integritets- och uppgiftsskydd för RFID-tillämpningar
- frågor och svar – FAQs (WP 176) med anledning av ikraftträdandet av EU-kommissionens beslut 2010/87/EU av den 5 februari 2010 om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till personuppgiftsbiträden (registerförare) i tredje land
- yttrande (WP 177) om skyddsnivån för personuppgifter i Uruguay
- yttrande (WP 178) om EU-kommissionens meddelande om en global taktik för överföring av passageraruppgifter till tredje land
- yttrande (WP 179) om tillämplig lag.

Under 2010 har 29-gruppen sammanträtt i Bryssel vid fem tillfällen (ett endagsmöte, tre tvådagarsmöten och ett tredagarsmöte). Vid tredagarsmötet ägnades en dag till diskussion av framtiden för skyddet av personuppgifter och den rättsliga ramen för detta. Datainspektionen har under året också deltagit aktivt i fyra arbetsgrupper inom 29-gruppen; Technology Subgroup (IT-frågor), Enforcement Task Force (genomförandet av trafikdatalagringsdirektivet), Future of Privacy Subgroup och Key Provisions Subgroup. Dessa fyra arbetsgrupper har sammanlagt föranlett åtta möten i Bryssel.

12.2 Schengen JSA

Schengens informationssystem (SIS) är en del i Schengensamarbetet. En gemensam tillsynsmyndighet (Schengen Joint Supervisory Authority (JSA)) utövar tillsyn över den centrala enheten i SIS, den så kallade C.SIS. Tillsyn över de nationella delarna av systemet görs av tillsynsmyndigheten i respektive medlemsstat och företrädare för dessa myndigheter ingår i den gemensamma tillsynsmyndigheten. Datainspektionen är nationell tillsynsmyndighet i Sverige och deltar i Schengen JSA.

JSA har under 2010 bland annat avslutat en uppföljning av tidigare gemensam tillsyn över tillämpningen av artikel 96 i Schengenkonventionen, den så kallade spärllistan över personer som ska nekas inresa i Schengenområdet. Under 2010 avslutades också arbetet med att ta fram en vägledning för utövande av rätten till tillgång beträffande uppgifter i SIS. Vägledningen har

översatts till samtliga medlemsspråk och publicerats på de nationella tillsynsmyndigheternas webbplatser. Övriga frågor som diskuterats rör bland annat framtida arbete och utvecklingen ifråga om SIS II.

Schengen JSA har under året sammanträtt vid fyra tillfällen i Bryssel.

12.3 Europol JSB och AC

Datainspektionen ingår i den gemensamma tillsynsmyndigheten för Europol (Joint Supervisory Body of Europol) som har i uppdrag att övervaka att Europol's behandling av personuppgifter sker i enlighet med dataskyddsprinciperna. Från och med den 1 januari 2010 gäller en ny rättslig grund för verksamheten, Rådets beslut av den 6 april 2009 om inrättande av den Europeiska polisbyrån (Europol). Europol har nu ställning som EU-myndighet.

Årligen utför representanter för den gemensamma tillsynsmyndigheten inspektioner vid Europol's kontor i Haag. En sådan inspektion utfördes under fyra dagar i mars 2010. En inspektionsrapport med rekommendationer antogs i december.

Den gemensamma tillsynsmyndigheten har under året bland annat arbetat med frågor som rör tillsynsmyndighetens framtida strategi, tillämpningen av tillgänglighetsprincipen och upprättandet av analysfiler och nytt arbetssätt för dessa. Vidare har diskussioner förts angående tolkningen av olika artiklar i Rådets beslutet för att fastställa hur Europol får behandla personuppgifter i sina system och hur myndigheten ska utöva tillsyn över EU:s överenskommelse med USA om överföring av finansiell data från Unionen i syfte att spåra terrorism (TFTP). Myndigheten har avgivit yttranden om förslag till avtal med samarbetspartners, så kallade tredje länder och förslag till bestämmelser om mottagande av information från privata parter.

Inom JSB finns en särskild överklagandekommitté (Appeals Committee) dit enskilda kan överklaga Europol's beslut ifråga om bland annat tillgång till och rättelse av uppgifter. Datainspektionens företrädare i AC är ordförande i kommittén. Under året har tre klagomål behandlats.

Den gemensamma tillsynsmyndigheten har under 2010 sammanträtt vid fyra tillfällen och överklagandekommittén vid tre tillfällen i Bryssel.

12.4 CIS JSA

På EU-nivå finns en gemensam tillsynsmyndighet (CIS Joint Supervisory Authority) med uppgift att övervaka

behandlingen av personuppgifter i den del av informationssystemet för tullsamarbete, Customs Information System, som regleras i CIS-konventionen. Denna del av CIS syftar till att underlätta informationsutbyte för att bekämpa brott mot nationell lagstiftning på tullområdet. Den gemensamma tillsynsmyndigheten består av företrädare för nationella tillsynsmyndigheter och företrädare för Datainspektionen deltar således i CIS JSA. Den 27 maj 2011 träder ett nytt rådsbeslut i kraft som ersätter CIS-konventionen. Enligt rådsbeslutet ska CIS JSA och den Europeiske datatillsynsmannen (EDPS) träffas årligen för att samarbeta och samordna tillsynen. Ett sådant samarbete mellan EDPS och nationella tillsynsmyndigheter ska också ske ifråga om tillsyn över den andra delen av CIS vilken syftar till att underlätta bekämpning av brott mot EU-gemensamma tullregler.

Under 2010 har CIS JSA bland annat arbetat med att sammanställa resultaten av en gemensam utvärdering av säkerheten hos de nationella tullmyndigheterna kring CIS. Därutöver har man följt utvecklingen avseende en ny teknisk plattform för CIS och inlett diskussioner med EDPS för att ta fram former för framtida samarbete.

CIS JSA har under året sammanträtt vid fyra tillfällen i Bryssel.

12.5 Konferenser och arbetsgrupper

Som ett led i det internationella samarbetet träffas dataskyddsmyndigheternas chefer varje år för att diskutera dataskyddsfrågor vid ett internationellt datachefsmöte och ett EU-datachefsmöte. År 2010 hölls det internationella mötet i Jerusalem och EU-datachefsmötet i Prag. Vartannat år hålls även ett nordiskt datachefsmöte och nästa möte kommer att äga rum 2011.

Sedan 1999 hålls varje år två seminarier (workshops) där företrädare för EU-staternas dataskyddsmyndigheter samlas och närmare diskuterar konkreta frågor och ärenden i syfte att underlätta och bidra till harmoniserade resultat samt för att förbättra informationskanalerna mellan myndigheterna. Under 2010 hölls seminarierna i Bryssel och Manchester. Företrädare för Datainspektionen deltog också i det årliga nordiska handläggarmötet som 2010 ägde rum på Island. Datainspektionen deltog vidare i det årliga nordiska teknikermötet som hölls i Köpenhamn.

Datainspektionen deltar i den så kallade Berlingruppen (the International Working Group on Data Protection in Telecommunications; IWGDPT). Det är en arbetsgrupp som på uppdrag av det internationella

datachefsmötet behandlar frågor om dataskydd vid telekommunikation och tjänster på Internet. Gruppen har under året sammanträtt två gånger.

Datainspektionen har också deltagit i arbetsgruppen Working Party on Police and Justice (WPPJ) som inrättades under ett tidigare EU-datachefsmöte. Gruppen har under året sammanträtt vid fyra tillfällen i Bryssel för att diskutera frågor som rör integritet och dataskydd inom brottsbekämpningen. Gruppen har bland annat lagt fram förslag till hur bilaterala avtal med icke EU-länder om informationsutbyte för brottsbekämpningsändamål bör se ut. Förslaget antogs av EU-datachefsmötet 2010. WPPJ har också följt utvecklingen i fråga om ett planerat avtal mellan EU och USA om dataskydd vid informationsutbyte för brottsbekämpningsändamål samt ett utkast till särskilt avtal mellan EU och USA som rör utbyte av information om finansiella transaktioner i syfte att spåra terrorism (TFTP). I båda dessa frågor har WPPJ yttrat sig tillsammans med Artikel 29-gruppen (se ovan). WPPJ har också fortsatt att följa det nationella genomförandet

av EU:s rambeslut om dataskydd. WPPJ har under året sammanträtt vid fyra tillfällen i Bryssel.

När det gäller Eurodac deltar Datainspektionen tillsammans med andra EU-länders dataskyddsmyndigheter och den Europeiske datatillsynsmannen (EDPS) i en arbetsgrupp för samordnad tillsyn. Arbetsgruppen inrättades år 2005. Gruppen har under året bland annat träffat företrädare för EU-kommissionen för att informera sig om arbetet med ändringar i Eurodac-förordningen. Gruppen har också träffat företrädare för flyktingorganisationer för att skaffa sig information om deras syn på Eurodac. Gruppen har under året sammanträtt vid tre tillfällen i Bryssel. Datainspektionens representant är sedan 2009 vice ordförande i gruppen.

12.6 Utländska besök

Datainspektionen har under året bland annat tagit emot en delegation från Japan och då informerat om den svenska dataskyddslagstiftningen och om myndighetens verksamhet.

12.7 Bedömning

I Datainspektionens internationella verksamhet behandlas dataskyddsfrågor som är gränsöverskridande och som därför förutsätter att åtminstone alla dataskyddsmyndigheter inom EU medverkar. Verksamheten tillför kunskap och erfarenheter till det nationella arbetet. Arbetet i gemensamma tillsynsgrupper har också ofta föranlett nationell tillsyn eller andra åtgärder där resultatet sedan kan jämföras med erfarenheterna i andra medlemsstater. När liknande tolknings- och tillämpningsproblem upptäcks i flera länder kan detta tas upp i gemensamma rapporter och därigenom få större uppmärksamhet. Under år 2010 har Datainspektionen sett det som nödvändigt att öka deltagandet i 29-gruppens undergrupper bland annat genom aktivt deltagande i den grupp som bereder frågor om den framtida regleringen av dataskyddet. Vi ser även behov av att framöver kunna delta i ytterligare några av 29-gruppens undergrupper, såsom i E-Government. Det är också något som 29-gruppen förväntar sig av medlemsstaternas dataskyddsmyndigheter. Den internationella verksamheten har, även om tidsåtgången minskat något jämfört med år 2009, tagit en hel del resurser hos inspektionen i anspråk men vi anser ändå att vi av prioriteringsskäl inte alltid fullt ut kunnat lägga ned de resurser som frågorna har förtjänat.

13. Elektronisk förvaltning

Återrapportering

Datainspektionen ska redovisa vilka insatser myndigheten har vidtagit för att värna den personliga integriteten i samband med utvecklingen av en elektronisk förvaltning inom staten.

13.1 Allmänt om arbetet med e-förvaltning

I den offentliga förvaltningen pågår för närvarande stora förändringar och inom många myndigheter introduceras nya former av IT-lösningar för att möta krav på ökad effektivitet och tillgänglighet. De nya IT-systemen medför en omfattande automatiserad behandling av personuppgifter och en stor del av Datainspektionens arbete gentemot statliga myndigheter berör därför sådan verksamhet som omfattas av begreppet e-förvaltning. Frågor om e-förvaltning är ett angeläget och prioriterat område för Datainspektionen.

Åtskilliga lagförslag, utredningar och propositioner som Datainspektionen har fått på remiss under 2010 har rört frågor om e-förvaltning. Här kan vi särskilt nämna Arbetsförmedlingen där flera ändringar skett i dess registerförfattningar bland annat på grund av att Arbetsförmedlingen i allt större utsträckning övergår till e-förvaltning. De föreslagna förändringarna har stor påverkan på integriteten, till exempel borttagande av samtyckeskrav, möjlighet att behandla uppgifter om lagöverträdelser elektroniskt samt utökade sökbegrepp.

13.2 Tillsyn och Inspektioner

Projekt

Datainspektionen har i projektform (e-legitimationsprojektet) inspekterat två statliga myndigheter (Skatteverket och CSN). Inspektionen har granskat hur de behandlar personuppgifter i samband med att en person använder sin e-legitimation för att nå myndigheternas e-tjänster. Inom ramen för e-legitimationsprojektet har även Nordea AB inspekterats i egenskap av utfärdare av e-legitimationer. Ytterligare inspektioner kommer att ske inom detta projekt.

Datainspektionen har i projektform (informationsutbytesprojektet) inspekterat CSN, Försäkringskassan samt socialnämnderna i Botkyrka kommun och Jönköpings kommun. Syftet med projektet var att undersöka

hur de regler som infördes den 1 januari 2009 gällande utökat elektroniskt informationsutbyte följs. Projektet kommer att avslutas i början av 2011.

Inom projektet myndigheters användning av sociala medier har Datainspektionen inspekterat Arbetsmiljöverket och Katrineholms kommun. Datainspektionen har tagit fram ett informationsblad som klargör vilka krav som personuppgiftslagen ställer på myndigheter när de använder olika typer av sociala medier som kommunikationskanal.

13.3 Övrig tillsyn och inspektioner

Datainspektionen har inspekterat Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Datainspektionen har kontrollerat hur Länsstyrelsen hanterar personuppgifter i den e-plattform som man tagit fram tillsammans med övriga länsstyrelser, behandlingen av personuppgifter i en så kallad infratjänstplattform i samband med att man tillhandahåller allmänheten e-tjänster och i det diarium som görs tillgängligt för allmänheten på Internet. Datainspektionens beslut har överklagats och behandlas för närvarande av Förvaltningsrätten i Stockholm.

Hos CSN har uppföljande inspektioner gjorts av de åtgärder som CSN vidtagit med anledning av de tillsynsbeslut som Datainspektionen meddelat i åtkomstprojektet (åtkomstprojektet är beskrivet i Årsredovisning 2009).

13.4 Samverkan med andra på e-förvaltningsområdet

För att stärka utvecklingen av e-förvaltningen och skapa goda möjligheter för myndighetsövergripande samordning beslutade regeringen den 26 mars 2009 att inrätta E-delegationen. Delegationen ska vid behov tillkalla en referensgrupp i vilken Datainspektionen ingår.

Datainspektionen har varit representerad i två expertgrupper som inrättats under e-delegationen, expertgruppen för rättsliga frågor och expertgruppen för internationell förvaltning. Inom expertgruppen för rättsliga frågor har inspektionen bland annat varit med och tagit fram e-delegationens Riktlinjer för myndigheters användning av sociala medier. Datainspektionen har även samrått med utredningen om inrättande av en e-legitimationsnämnd.

Inspektionen har medverkat som expert i Kammarkollegiets upphandlingsprojekt avseende e-tjänstelegitimationer, varit föredragshållare på konferensen Offentliga rummet 2010 med rubriken "Så här förenar man ett gott integritetsskydd med öppenhet och effektiv e-förvaltning" samt på ett seminarium om "Myndigheternas internetpublicering och användning av sociala medier" som arrangerades av Arrangör Dokumentinfo.

13.5 Internationellt arbete

Inspektionen har under 2010 anmält sitt intresse för att delta i den EU-gemensamma arbetsgruppen E-Government som är en undergrupp till artikel 29-gruppen. Avsikten är att företrädare för inspektionen ska delta aktivt i arbetsgruppen från och med 2011.

13.6 Bedömning

Det pågår stora förändringar inom området elektronisk förvaltning. Förändringsarbetet sker dessutom i mycket hög takt och ibland uppdelat i många små förändringar vilket gör det svårt att bedöma konsekvenserna. Det är viktigt att förändringsåtgärder på ett myndighetsområde föregås av avvägningar mellan behovet av effektivitet och behovet av integritetsskydd. Sådana avvägningar är

enligt inspektionens erfarenheter en förutsättning, inte endast för att kunna upprätthålla ett rimligt integritetsskydd, utan även för att avsedda förändringar ska kunna genomföras utan hinder av befintlig register- och sekretesslagstiftning. Befintlig lagstiftning och grunderna för den måste beaktas tidigt i ett förändringsarbete. Datainspektionen ser ett allt starkare behov av en översyn och ett samlat grepp när det gäller registerlagstiftningen inom statsförvaltningen.

Datainspektionen har bidragit till en rättsäker elektronisk förvaltning genom att särskilt bevaka enskildas personliga integritet genom i huvudsak inspektioner, remissyttranden och samverkan med andra myndigheter. Vid tillsyn finner vi ofta brister när det gäller åtkomsten till personuppgifter i myndigheters ärendehanteringssystem och andra register med personuppgifter. Vi finner också ofta brister i IT-säkerheten. De områden vi fokuserat på är utformning av behörighetssystem, åtkomst till skyddade personuppgifter, loggar och loggkontroll och säkerheten vid kommunikation och informationsutbyte. Tjänster för elektronisk förvaltning förefaller fortfarande många gånger utvecklas och tas i bruk utan att kraven på säkerhetsåtgärder beaktas. Det är särskilt viktigt att åtkomstkontroll finns på plats när datasystem tas i bruk eftersom uppgifterna blir tillgängliga för många.

---

14. Övrig rapportering

14.1 Internet

Datainspektionen tar emot en stor mängd klagomål från människor som upplever att de blivit kränkta genom att deras personuppgifter publicerats på Internet. Dessa klagomål är mycket resurskrävande eftersom det ofta är fråga om svåra och viktiga överväganden när det gäller att bedöma gränsdragningar mot yttrandefriheten. Datainspektionen har inte resurser att utreda alla dessa klagomål utan prioriterar att utreda olika typfall av kränkningar, bland annat för att utvärdera effekten i olika åtgärder, som exempelvis att anmäla en kränkning till polisen eller att uppmana ett webbhotell eller sajt att ta bort en kränkande publicering.

14.1.1 Tillsyn

Efter att ha tagit emot flera klagomål på en blogg har Datainspektionen i ett tillsynsärende konstaterat att ett

par av inläggen på bloggen inte är tillåtna att publicera enligt personuppgiftslagen. En person hade på sin blogg publicerat personuppgifter av mycket privat karaktär om ett barn som figurerar i en vårdnadstvist.

Under året har vi även haft anledning att utöva tillsyn mot myndigheters publicering av handlingar på Internet. I ett ärende konstaterade vi efter tillsyn av en kommuns webbplats att personuppgiftslagens regler normalt gäller för kommunens webbplats även om den har ett utgivningsbevis. Vi ansåg i vårt beslut att avsikten med det grundlagsskydd som utgivningsbevis ger är att skydda den enskildes yttrandefrihet gentemot det offentliga, inte tvärtom.

I ett annat ärende fann vi efter tillsyn att det stred mot personuppgiftslagen att ett landsting på sin webbplats publicerat uppgifter om en person som JO-anmält landstinget. I beslutet vägde vi in bland annat att risken för att bli namngiven på landstingets

webbplats, och därmed sökbar via Internet, kan avskräcka enskilda från att göra en JO-anmälan mot landstinget.

Datainspektionen granskade efter klagomål hur JO publicerar personuppgifter i en dokumentdatabas på sin webbplats. Datainspektionen ansåg att publiceringen av namn på befattningshavare, anmälare och andra privatpersoner normalt sett inte är tillåten. Se även avsnitt 9.2.3.

14.1.2 Övriga aktiviteter

Under 2010 har Datainspektionen i fem fall polisanmält sådana publiceringar av personuppgifter på internet som inspektionen bedömt vara kränkande. Dessa har bland annat rört en webbplats som publicerar dömda sexualförbrytare, bloggare som utgett sig för att vara någon annan i syfte att skandalisera samt en lista med över 5 000 personer som visat intresse för, tecknat medlemskap i eller som beställt informationsmaterial av Sverigedemokraterna. Under året har Datainspektionen även tagit fram en vägledning för polis och åklagare i syfte att underlätta deras arbete med att hantera ärenden som har koppling till personuppgiftslagen, särskilt med inriktning mot lagöverträdelser på internet. Datainspektionen har under året även lanserat sajten Kränkt.se som riktar sig till unga och ger tips och råd om hur man kan gå tillväga om man blivit kränkt på nätet. Datainspektionen har även deltagit i ett möte anordnat av norska Datatilsynet och deras organisation Slett.meg där även representanter från den danska dataskyddsmyndigheten deltog i syftet att diskutera hur myndigheterna effektivt kan arbeta mot kränkningar på nätet.

Datainspektionen har deltagit i en nätverksträff anordnad av Diskrimineringsbyrån i Uppsala för att diskutera arbete mot nätkränkningar och hur enskilda som blivit utsatta för kränkningar ska kunna få hjälp. Andra organisationer som representerades var BRIS, Polisen, Brottsofferjourernas intresseförbund, Medierådet, Nätvandrarerna (Fryshuset), Uppsala Universitet, Friends och Samordnare åt lokala brottsförebyggande rådet i Uppsala.

14.2 Skyddade personuppgifter

Ett tema för Datainspektionen under året har varit hanteringen av skyddade personuppgifter. Detta är ett område inom vilket Datainspektionen anser att brister inte får förekomma.

I flera av årets tillsynsändena, som i huvudsak gällde andra frågor, har vi även ställt frågan om hur skyddade

personuppgifter behandlas. I flera av ärendena saknades rutiner för en säker hantering av skyddade personuppgifter, vilket vi anser är synnerligen otillfredsställande. Härutöver ger en sammanställning över dessa tillsynsändena ingen enhetlig bild. Några av ärendena förtjänar att särskilt lyftas fram.

Skyddade personuppgifter förekom i det tidigare omnämnda projektet om intern åtkomst till känsliga personuppgifter hos försäkringsbolag (se avsnitt 9.2.1). Vid inspektionerna hos försäkringsbolagen visade det sig bland annat att det ofta gick att få fram en lista över de personer som har skyddade personuppgifter genom sökning visa till exempel namnfält eller försäkringsbolagets adress. En sådan möjlighet kan inte anses förenlig med personuppgiftslagens krav.

I en enkät (som även omnämns i avsnitt 16.5.1) tillfrågades inkassoföretag bland annat vilka rutiner som fanns för att hantera personer med skyddade personuppgifter i deras webbtjänster, så kallade gäldernärswebbar. Det visade sig att flera av de granskade företagen hade en särskild rutin för hantering av skyddade personuppgifter.

Ytterligare en aktivitet som genomförts under året har varit att kartlägga hanteringen av skyddade personuppgifter inom kommunerna. I slutet av 2010 genomfördes en elektronisk enkätundersökning. En första analys av enkätsvaren visar att skyddade personuppgifter ofta hanteras på olika sätt i olika nämnder och förvaltningar inom en och samma kommun. Det är vår avsikt att resultatet av enkäten ska ligga till grund för fördjupade inspektioner under 2011 av hur skyddade personuppgifter hanteras hos kommunerna.

14.3 Datalagen

Mot bakgrund av den av olika skäl bristande gallringen i polisens anmälningsregister (RAR) har Datainspektionen efter ansökan från Rikspolisstyrelsen, Ekobrottsmyndigheten och landets polismyndigheter, beslutat om ändrade gallringsföreskrifter för RAR. De nya gallringsföreskrifterna ska börja tillämpas den 1 januari 2012. De ändrade gallringsföreskrifterna kommer i den mån äldre noteringar förekommer, att innebära väsentligt bantade registerbilder för sökningar i stora delar av den operativa verksamheten.

15. Övergripande bedömning av utveckling och resultat för tillsyn över behandlingen av personuppgifter

Personuppgiftsbehandlingen i samhället är gigantisk och Datainspektionen har endast möjlighet att följa en ringa del. Den stora utmaningen är därför att på bästa sätt göra vettiga prioriteringar. En viktig strategi är att synliggöra frågorna i samhället. Myndigheten har också fortsatt att arbeta ”proaktivt”, det vill säga att ta egna initiativ inom särskilt definierade områden.

När det gäller ”synliggörandet” har myndigheten varit fortsatt framgångsrik, även om antalet artiklar i massmedia är något lägre än under rekordåret 2009. Vi har arbetat efter hypotesen att en ökad synlighet leder till ökade kontakter med myndigheten. Den hypotesen bekräftas inte i alla avseenden.

Besöken på webbplatsen har fortsatt att öka och uppgick 2010 till cirka 325 400, vilket nästan är en 20-procentig ökning jämfört med föregående år. Besöken på Frågor och svar har också ökat, cirka 9 procent. Däremot kan vi konstatera en tydlig minskning av frågor till vår Upplysningstjänst. Det är i och för sig helt enligt vår kommunikationsstrategi att så många frågor som möjligt ska kunna besvaras via webbplatsen i stället för en kontakt med våra jurister men vi kan inte vara säkra på att just det är förklaringen. Den frågan ska följas ytterligare under 2011. Vi ser även en tydlig minskning av så kallade kvalificerade frågor, medan däremot de

ofta tidskrävande samråden, det vill säga frågor från personuppgiftsombud, har ökat med nästan 40 procent. Även klagomålen har ökat med nästan 30 procent (332 ärenden för hela året).

En arbetsuppgift, som brukar minska under valår, är besvarande av remisser. 2010 var inget undantag. Antalet inkomna remisser var cirka 30 procent lägre än året innan.

I den förra årsredovisningen uttryckte vi en viss otillfredsställelse över resultatet inom inspektionsverksamheten. För 2010 kan vi notera en väsentlig ökning av antalet inspektioner (214 jämfört med 149). Den här ökningen förklaras inte bara av att tid frigjorts från andra områden, utan den är till stor del ett resultat av en medveten och engagerad insats från medarbetarna. Vi bedömer också att valen av inspektionsobjekt legat i linje med vad regeringen uttryckt i regleringsbrevet, nämligen ”känsliga områden”, ”nya företeelser”, samt områden, där ”risk för missbruk är särskilt stor” samt det i regleringsbrevet särskilt utpekade området e-förvaltning. Det är särskilt glädjande att insatserna kunnat göras samtidigt som vi genomförde det omfattande regeringsuppdraget avseende FRA för vilket regeringen avsatte särskilda medel.

När det gäller inspektionens deltagande i internationell verksamhet har vi av prioriteringsskäl inte kunnat delta med resurser i den utsträckning som krävts för att i någon hög grad påverka dataskyddsfrågorna på internationell nivå.

Enligt instruktionen ska myndigheten följa och beskriva utvecklingen på IT-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik. Datainspektionen fullgör det uppdraget genom att ha tillräcklig kompetens för att i sin inspektionsverksamhet granska och bedöma nya företeelser, som kommer till tillämpning. Någon högre ambitionsnivå än så är inte möjlig med tillgängliga resurser.

Datainspektionen har tidigare begärt en översyn av bestämmelserna om förhandskontroll av behandling av personuppgifter om genetiska anlag. Eftersom den arbetsuppgiften fortsätter att öka är vi fortfarande angelägna att en översyn genomförs.

Under 2010 valde vi att särskilt noga granska IT-säkerheten i de verksamheter som vi inspekterade.

Granskningen visar att det dessvärre inte är sällsynt med brister i IT-säkerheten hos både myndigheter och företag.

Ett särskilt problemområde som vi identifierat under året är personuppgiftsbehandlingen inom hälso- och sjukvården. Här har vi granskat ett flertal aktörer och funnit anmärkningsvärt stora brister, både beträffande de grundläggande lagliga förutsättningarna för personuppgiftsbehandlingen och beträffande IT-säkerheten.

Datainspektionen har i flera år aviserat behovet av en översyn och ett mer samlat grepp när det gäller registerlagstiftningen inom främst statsförvaltningen. Det här behovet växer sig allt starkare i takt med att e-förvaltningsarbetet fortskrider.

Slutligen ska här lyftas fram ett problemområde, inom vilket inspektionen har begränsade möjligheter

att göra nytta och det gäller kränkningar på nätet, framförallt ”enskilda som kränker enskilda”. Här ser vi brister dels när det gäller lagstiftningen, dels när det gäller möjligheten för enskilda att få hjälp och dels i den ”verktygslåda” som Datainspektionen disponerar över.

Trots begränsade personella och ekonomiska resurser och ett alltmer vidsträckt arbetsfält vill vi hävda att Datainspektionen gör en betydande nytta när det gäller att synliggöra integritetsfrågorna och att åstadkomma skydd mot otillbörliga intrång i den personliga integriteten. Sammanfattningsvis bedömer vi därför att Datainspektionen, med hänsyn till givna ramar och andra förutsättningar, väl levtt upp till kraven såsom de formulerats i instruktion och regleringsbrev.

16. Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamhet

Uppgift

Datainspektionen ska verka för att god sed iakttas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet.

Kostnader och intäkter för området tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamhet

	2010	2009	2008
Kostnader	4 304	4 030	3853
Intäkter	323	255	238

16.1 Information, regelgivning och rådgivning

16.1.1 Telefon- och e-postfrågor

Av samtliga telefonfrågor till Datainspektionens Upplysningstjänst rörde cirka 13 procent eller 884 frågor om inkasso, jämfört med 928 frågor 2009. Cirka 10 procent eller 527 telefonfrågor rörde kreditupplysningsverksamhet jämfört med 655 frågor 2009. Under året besvarades dessutom 612 e-postfrågor om inkasso och kreditupplysning jämfört med 982 frågor 2009 vilket utgör cirka 22 procent av alla telefonfrågor. Antalet frågor till

myndigheten som rör kreditupplysning och inkasso har således minskat. På kreditupplysnings- och inkassoområdet tas dessutom ett stort antal telefonfrågor emot av myndighetens handläggare på dessa områden. Dessa frågor framgår inte av statistiken över telefon- och e-postfrågor. Under 2010 uppgick antalet diarieförda frågor om kreditupplysningslagen till fyra stycken och frågor om inkassolagen till åtta stycken.

På webbplatsen finns avdelningar för kreditupplysning och inkasso. Dessa delar av webbplatsen är mycket välbesökta. På webbplatsen finns även listor över innehavare av inkasso- och kreditupplysningstillstånd.

16.1.2 Föreläsningar

Datainspektionen har arrangerat en heldagsutbildning för A-kassor rörande inkassolagens regelverk. Datainspektionen har dessutom hållit fem uppdragsföreläsningar rörande inkassofrågor.

Föreläsningar

	2010	2009	2008
Inkasso	5	7	7
Seminarier IKL och KuL	0	3	3
Seminarier IKL	1	0	0

16.1.3 Samverkan

Datainspektionen har under året haft två möten med Finansinspektionen i syfte att samordna tillämpningen av god inkassosed. Därutöver har vi deltagit i ett möte med Centrala Studiestödsnämnden för att diskutera deras kravrutiner. Ett möte har hållits med Kronofogdemyndigheten för att diskutera vilka uppgifter som bör lämnas ut av Kronofogdemyndigheten till kreditupplysningsföretag. Vi har även fortlöpande kontakter med Kronofogdemyndigheten, Finansinspektionen, Konsumentverket och branschorganisationen på inkassoområdet.

16.1.4 Bedömning

Antalet diarieförda frågor som rör inkasso och kreditupplysning är få och ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Detta kan förklaras av att inkasso- och kreditupplysningsföretagen ofta vänder sig med sina frågor direkt till de handläggare som är specialiserade på respektive rättsområde och som de har upparbetade kontakter med. Sådana frågor diarieförs inte. Frågor från allmänheten tas oftast omhand av juristerna i Upplysningen. Inte heller dessa diarieförs. Totalt sett har dock även frågor som rör inkasso och kreditupplysning minskat eftersom frågor till Upplysningstjänsten har minskat.

16.2 Kreditupplysningslagen

16.2.1 Tillsynsverksamheten

Tillsyn

	2010	2009	2008
Påbörjade ärenden	16	9	13
Avgjorda ärenden	9	8	19
Ingående balans	4	3	9
Utgående balans	11	4	3

Datainspektionen har under 2010 inlett 16 tillsynsändren enligt kreditupplysningslagen. Av dessa var sju skrivbordsinspektioner som föranleddes av klagomål från allmänheten. Dessa har i huvudsak rört registrering av missvisande uppgifter. Övriga tillsynsändren ingår i ett projekt som syftat till att kontrollera hur kreditupplysningsbranschen avser att anpassa sin verksamhet till de ändringar i kreditupplysningslagen som trädde i kraft den 1 januari 2011. Projektet inleddes i slutet av

2010 och beräknas pågå under våren 2011. Utöver de 16 diarieförda tillsynsändren har ytterligare två ärenden hanterats genom förenklad tillsyn (se avsnitt 9.5) men inom ramen för klagomålsärenden.

16.2.2 Bedömning

Datainspektionen drar precis som tidigare år slutsatsen att det låga antalet tillsynsändren har två orsaker. Dels tar vi i stor omfattning kontakt med kreditupplysningsbolaget innan ett tillsynsärende läggs upp för att på så sätt utreda enklare frågor formlost för att i de fall det är möjligt förmå kreditupplysningsföretaget att vidta självrättelse. Härigenom anser vi att vi kan uppnå samma resultat som om vi hade inlett tillsyn men på ett betydligt mer effektivt sätt för både för myndigheten och för den som klagat. Vidare har kreditupplysningsbranschen även under 2010 i stor utsträckning präglats av tjänster som erbjuder kreditupplysningsinformation via Internet med stöd av utgivningsbevis. Eftersom kreditupplysningsföretagen inte lämnar någon omfrågningsskopia till den omfrågade får den enskilde inte veta om en kreditupplysning som lämnats om honom eller henne är felaktig och klagat därför inte till Datainspektionen. Datainspektionen uppmärksammas då inte på sådana brister som borde leda till tillsyn. Datainspektionen har under flera års tid konstaterat att den kreditupplysningsverksamhet som sker på Internet lett till att både konsumentskyddet och skyddet för den personliga integriteten satts ur spel på kreditupplysningsområdet. Vi har därför inte kunnat skapa förutsättningar för att ett gott integritetsskydd iaktas i kreditupplysningsverksamhet och målet för verksamhetsgrenen såvitt avser kreditupplysningsverksamhet har därmed inte uppnåtts.

16.3 Tillstånd

Tillstånd

	2010	2009	2008
Inkomna ärenden	4	4	4
Avgjorda ärenden	4	5	4
Ingående balans	0	1	1
Utgående balans	0	0	1

Under 2010 kom det in fyra ansökningar till Datainspektionen om tillstånd att bedriva kreditupplysningsverk-

samhet. Av dessa avsåg tre nya tillstånd. Alla ärenden är avgjorda.

16.3.1 Bedömning

Kreditupplysningsverksamheten koncentreras till ett fåtal stora bolag. Därutöver finns ett grupp mindre aktörer som utökas med någon ny aktör per år.

16.4 Klagomål

16.4.1 Behandling av inkomna klagomål

Inkomna klagomål

2010	2009	2008
18	33	37

Under 2010 kom det in 18 klagomål enligt kreditupplysningslagen som diariefördes. Vanligt förekommande är klagomål som rör missvisande uppgifter i kreditupplysningar och att det saknats legitimt behov hos den som begärt ut en kreditupplysning.

16.4.2 Bedömning

Antalet klagomål har sjunkit stadigt de senaste åren. Detta kan förklaras på samma sätt som det låga antalet tillsynsärenden. Den enskilde får i många fall inte veta att en kreditupplysning lämnats om honom eller henne och kan då inte kontrollera om de uppgifter som lämnats ut är korrekta. En annan förklaring är att ett stort antal klagomål hanteras av Datainspektionens Upplysningstjänst. Detta gäller sådana klagomål som är av mindre komplicerad natur och som inte föranleder någon annan åtgärd än information till den som klagat. En stor andel klagomål rör också sådan kreditupplysningsverksamhet som bedrivs med stöd av utgivningsbevis vilket innebär att Datainspektionen i de flesta fall är förhindrad att ingripa. Även dessa klagomål hanteras av Datainspektionens Upplysningstjänst och syns därför inte i statistiken över inkomna klagomål.

16.5 Inkassolagen

16.5.1 Tillsynsverksamheten

Tillsyn

	2010	2009	2008
Påbörjade ärenden	84**	86	143*
Avgjorda ärenden	86	79	143
Ingående balans	19	12	12
Utgående balans	17	19	12

* Av totalt 143 ärenden utgjorde 60 enkätinspektioner

** Av totalt 84 ärenden utgjorde 18 enkättillsyn

Datainspektionen har under 2010 genomfört två tillsynsprojekt på inkassoområdet. I det ena tillsynsprojektet granskade Datainspektionen hur grunden för fordran avseende tele-, TV- och Internetfordringar anges i inkassokrav och om specifikationen uppfyller de krav på tydlighet som god inkassosed ställer. Samtliga fem bolag som undersöktes skickade inkassokrav som inte var tillräckligt tydliga och därmed bryter mot inkassolagen. I det andra projektet granskade Datainspektionen sådana webbtjänster som allt fler inkassoföretag använder i sin kommunikation med de skuldsatta. Datainspektionen konstaterade att säkerheten hos de sex företag som granskades inte var tillräckligt hög och krävde så kallad "stark autentisering" för att säkerställa identiteten på den som loggar in. Fem av bolagen har överklagat Datainspektionens beslut till Förvaltningsrätten. Övrig tillsyn har förutom rutintillsyn av nya tillståndshavare, gällt bland annat bristande kommunikation mellan inkassoombud och borgenär, till exempel att information om invändningar och betalningar som gäldenären lämnat till borgenären inte har framförts till inkassoombudet, och därmed påverkar valet av processform samt brister i underrättelse till gäldenären i samband med att fordringar överlåtits. Utöver de 84 diareförda tillsynsärendena har ytterligare nio ärenden hanterats genom förenklad tillsyn (se avsnitt 9.5) men inom ramen för klagomålsärenden.

16.5.2 Bedömning

Antalet tillsynsärenden ligger ungefär på samma nivå som föregående år. Tillsynen har precis som föregående år visat att det i förhållande till mängden krav som skickas ut är få ärenden som på ett markant sätt faller utanför begreppet god inkassosed. Datainspektionens

erfarenheter från tillsynsverksamheten visar att de etablerade inkassobolagen i allt väsentligt följer god inkassosed.

16.6 Tillstånd

Tillstånd

	2010	2009	2008	2007
Inkomna ärenden	56	60	46	39
Avgjorda ärenden	54	62	44	39
Ingående balans	3	5	3	3
Utgående balans	5	3	5	3

Under 2010 inkom 56 ansökningar om tillstånd att bedriva inkassoverksamhet. Av dessa utgjorde en del förlängningar av sedan tidigare beviljade tidsbegränsade tillstånd.

16.6.1 Bedömning

Datainspektionen noterar liksom föregående att det inte tillkommer många stora nya aktörer på inkassoområdet. De ansökningar som kommer in till myndigheten avser precis som tidigare främst mindre bolag och i viss utsträckning är det även bolag som redan har inspektionens tillstånd att bedriva inkassoverksamhet men som fusionerats med andra bolag.

16.7 Klagomål

16.7.1 Behandling av inkomna klagomål

Inkomna klagomål

2010	2009	2008
154	195	252

Det har under 2010 inkommit 154 klagomål. Klagomålen har bland annat gällt krav där fordran påstås vara pre-skriberad, att gäldenären inte anser sig ha fått tillräcklig information samt bolagens hantering av bestridda fordringar.

16.7.1 Bedömning

Ser man till det antal inkassokrav som årligen skickas till gäldenärer av inkassoföretagen är antalet klagomål

få. Antalet klagomål har dessutom sjunkit sedan föregående år.

16.8 Internationell verksamhet, KuL och IKL

Vid ett av de seminarier (workshops) som hölls 2010 där företrädare för EU-staternas dataskyddsmyndigheter samlas och närmare diskuterar konkreta frågor och ärenden deltog Datainspektionen för att diskutera metoder för tillsyn av bland annat inkassobranschen.

16.9 Övergripande bedömning av hur verksamheten har utvecklats och dess resultat

När det gäller inkassoverksamheten kan Datainspektionen konstatera att branschen i allt väsentligt följer god inkassosed och vi kan därmed konstatera att målet för verksamhetsgrenen såvitt avser inkassoverksamhet är uppfyllt.

På kreditupplysningsområdet ser vi precis som föregående år, användningen av sådana kreditupplysningstjänster där informationen hämtas från databaser som har utgivningsbevis som ett stort problem för de registrerades integritet. Datainspektionen tvingas därför återigen upprepa att målet för verksamhetsgrenen såvitt avser kreditupplysningsverksamhet inte har uppnåtts. De lagändringar som gäller från den 1 januari 2011 och som syftar till att stärka den enskildes personliga integritet vid kreditupplysningsverksamhet ska förhoppningsvis leda till att detta mål kan uppnås framöver.

17. Organisationsstyrning

17.1 Kompetensförsörjning

För att inspektionen ska kunna bedriva en effektiv verksamhet krävs att vi har tillgång till hög kompetens inom det juridiska området och IT-säkerhetsområdet. Vi vill också ha rimlig balans mellan antalet män och kvinnor och en blandad åldersstruktur. I samband med nyrekrytering är strävan att öka andelen anställda med annan etnisk eller kulturell bakgrund. Våra medarbetare ska uppfatta att arbetsmiljön ligger på en hög kvalitetsnivå.

Antalet årsarbetskrafter har varit 39,37 under året.

En medarbetare har under året avgått med pension och två har slutat sina anställningar.

Flera föräldraledigheter av olika omfattning och tjänstledigheter av andra skäl har förekommit under året för vilka vikariat har tillsatts i något fall.

En medarbetare har rekryterats och tillsatts.

Åldersstrukturen inom stödkompetensen är relativt hög. Ledningskompetensens och kärnkompetensens åldersstrukturer är mer balanserade. Under de närmast kommande åren beräknas ytterligare några anställda gå i pension. Detta förhållande bedöms inte leda till några allvarliga problem i kompetensförsörjningen.

Medarbetarna ska ha hög kompetens. Fortlöpande utbildningsinsatser görs därför. Insatserna består främst av interna seminarier i aktuella ämnen och ett visst utnyttjande av det externa utbudet av kurser och konferenser i ämnen som medarbetarna behöver i sitt arbete.

17.2 Jämställdhet

Antalet män i förhållande till kvinnor är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. Av det totala antalet, 44 anställda vid årets slut är 26 kvinnor (60 procent) och 18 män (40 procent). Inom lednings- och kärnkompetensen är könsfördelningen relativt jämn. Stödkompetensen utgörs huvudsakligen av kvinnor. De sex ledande befattningarna utgjorts av fyra män och två kvinnor.

17.3 Lika rättigheter och möjligheter

I syfte att sträva efter en ökning av antalet anställda med annan bakgrund än den traditionellt svenska har inspektionen sedan flera år tillbaka en rutin som innebär att en särskild granskning görs av samtliga sökanden ur

mångfaldssynpunkt. Granskningen syftar framförallt till att undanröja alla eventuella risker för omedveten diskriminering. Det finns inga tecken som tyder på att våra medarbetare med bakgrund i annat land skulle vara utsatta för diskriminering på arbetsplatsen.

17.4 Arbetsmiljö

I planerings- och utvecklingssamtal kan varje medarbetare bland annat diskutera och planera den utveckling denne behöver för att uppnå fastställda mål och diskutera fysiska och psykosociala arbetsmiljöfrågor. Företagshälsovården biträder även med stöd när det gäller ergonomi och andra arbetsmiljöfrågor.

Under året genomförde myndigheten en medarbetarundersökning med ett sammantaget mycket bra resultat. De i resultatet identifierade utvecklingsområdena hanteras såsom aktiviteter i kommande års verksamhetsplan, såvida de inte redan hanterats under året.

Inspektionen subventionerar motionsaktiviteter och den så kallade motionspengen utnyttjades av 25 anställda. Samtliga anställda har även i år erbjudits influensavaccinering.

17.4.1 Bedömning

Datainspektionens lokaler upplevs som trevliga och ändamålsenliga vilket bidrar till en god arbetsmiljö. Även resultatet av medarbetarundersökningen tyder på ett mycket bra arbetsklimat. Myndigheten ser inga tecken på några allvarliga arbetsmiljöbrister.

17.5 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

	2010	2009
Total sjukfrånvaro	5,2 %	4,8 %
Långtidssjukfrånvaro	66,0 %	61,3 %
Kvinnor	8,2 %	7,5 %
Män	1,0%	1,2 %
Samtliga i åldersgruppen 30–49 år	2,0 %	2,0 %
Samtliga i åldersgruppen 50 år och äldre	9,9 %	9,9 %

Den totala sjukfrånvaron ökade något under året jämfört med åren innan men ligger fortfarande på en låg nivå.

Myndigheten har en skriftlig instruktion om hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. Av denna framgår bland annat förfarandet vid långa sjukfall. Enligt den håller ansvarig chef fortlöpande kontakt med den sjukskrivne i syfte att denne ska känna arbetsgivarens stöd och för att underlätta återgång i arbete. Den sjukas chef ansvarar för att rehabiliteringsåtgärder initieras. Företagshälsovården anlitas i samtliga situationer där stöd behövs, oavsett om det är fråga om längre sjukfall eller tillfälliga insatser. Under året har vi inte behövt göra några långsiktiga rehabiliteringsinsatser.

17.6 Ersättningar och andra förmåner

17.6.1 Ledamöter i insynsrådet

Otto von Arnold

Ersättning: 3 000 kr. Övriga uppdrag: Ledamot i styrelserna i AB Jordberga Gård, Skånska Biobränslebolaget AB, Sunnarps AB, uppdrag i Arnold Towers Holding, Svenska Betodlarna och Söderslättsspannmålsgrupp.

Simone Fischer Hübner

Ersättning: 7 500 kr. Övriga uppdrag: Ledamot i Skatteverkets Insynsråd, MSB:s Informationssäkerhetsråd och STINT Styrelsen.

Katarina Kämpe

Ersättning: 3 000 kr. Övriga uppdrag: Ledamot i Banverkets Styrelse (Entledigad fr.o.m. 12 november 2010 som ledamot i Datainspektionens Insynsråd).

Stefan Tornberg

Ersättning: 6 000 kr. Övriga uppdrag: Ledamot i Pressstödsnämnden.

Maryam Yazdanfar

Ersättning: 4 500 kr. Inga övriga uppdrag.

17.6.2 Ledande befattningshavare

Göran Gräslund

Lön: 1 052 486 kr. Ledamot i E-legitimationsnämnden och i KRUS.

18. Resultaträkning

(tkr)	Not	2010	2009
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	33 390	33 040
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	2 057	1 861
Intäkter av bidrag		641	350
Finansiella intäkter	3	13	17
Summa		36 100	35 267
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-27 656	-27 620
Kostnader för lokaler		-3 645	-2 874
Övriga driftkostnader		-4 432	-4 349
Finansiella kostnader	5	-6	-6
Avskrivningar och nedskrivningar		-361	-418
Summa		-36 100	-35 267
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

19. Balansräkning

(tkr)	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	6	296	424
Summa		296	424
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer, m.m.	7	498	689
Summa		498	689
Fordringar			
Kundfordringar		30	18
Fordringar hos andra myndigheter		449	490
Övriga fordringar		3	7
Summa		482	515
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	8	1 058	1 078
Summa		1 058	1 078
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	9	761	989
Summa		761	989
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		2 070	3 507
Summa		2 070	3 507
SUMMA TILLGÅNGAR		5 164	7 202

(tkr)	Not	2010-12-31	2009-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	10	279	472
Övriga avsättningar	11	0	361
Summa		279	833
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	12	794	1 033
Skulder till andra myndigheter	13	792	1 383
Leverantörsskulder		935	1 056
Övriga skulder		419	426
Summa		2 941	3 898
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	14	1 935	1 822
Oförbrukade bidrag	15	9	650
Summa		1 944	2 472
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		5 164	7 202

20. Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

"Anslag (tkr)"	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl regeringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 1 6:3 Ramanslag						
ap.1 Datainspektionen (ram)	16	69	33 618	33 687	-33 530	157
Summa		69	33 618	33 687	-33 530	157

21. Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Datainspektionens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2009, 1 058 tkr, har år 2010 minskat med 140 tkr.

Upplýsningar om avvikelser

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

Enligt regleringsbrevet får Datainspektionen ta ut avgifter för varor och tjänster med stöd av 4 § första stycket avgiftsförordningen (1992:191) med belopp motsvarande 10 procent av de totala kostnaderna för myndighetens verksamhet utan hinder av den begränsning som följer av 4 § andra stycket.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde

om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider	
3 år	Datorer och kringutrustning
3–5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner Inredningsinventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Uppgifter om ersättningar och andra förmåner, se avsnitt 17.6 i resultatredovisningen.

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se avsnitt 17.5.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

		2010	2009
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	33 390	33 040
	Summa	33 390	33 040
	<p>Summa "Intäkter av anslag" (33 390 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (33 530 tkr) i anslagsredovisningen. Skillnaden (140 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.</p>		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	2 048	1 847
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	9	13
	Summa	2 057	1 861
Not 3	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter räntekonto i Riksgäldskontoret	13	17
	Summa	13	17
Not 4	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	18 104	17 954
	Övriga kostnader för personal	9 552	9 666
	Summa	27 656	27 620
Not 5	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	5	6
	Övriga finansiella kostnader	1	0
	Summa	6	6

Balansräkning

		2010-12-31	2009-12-31
Not 6	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	1 258	1 381
	Årets anskaffningar	28	60
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-184
	Summa anskaffningsvärde	1 286	1 258
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-834	-841
	Årets avskrivningar	-155	-174
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	183
	Summa ackumulerade avskrivningar	-989	-834
	Utgående bokfört värde	296	424
Not 7	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	1 651	2 195
	Årets anskaffningar	39	618
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-75	-1 163
	Summa anskaffningsvärde	1 615	1 651
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-962	-1 799
	Årets avskrivningar	-205	-243
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	51	1 081
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 117	-962
	Utgående bokfört värde	498	689
Not 8	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	843	794
	Övriga förutbetalda kostnader	215	284
	Summa	1 058	1 078

Not	9	Avräkning med statsverket		
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-69	-1 132
		Redovisat mot anslag	33 530	33 767
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-33 618	-33 193
		Återbetalning av anslagsmedel	0	490
		<i>Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	-157	-69
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
		Ingående balans	1 058	1 373
		Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-140	-315
		<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	918	1 058
		Summa Avräkning med statsverket	761	989
Not	10	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
		Ingående avsättning	472	310
		Årets pensionskostnad	3	441
		Årets pensionsutbetalningar	-195	-279
		Utgående avsättning	279	472
Not	11	Övriga avsättningar		
		Övrig avsättning avseende personalkostnader	0	361
		Utgående avsättning	0	361
Not	12	Lån i Riksgäldskontoret		
		Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
		Ingående balans	1 033	936
		Under året nyupptagna lån	149	595
		Årets amorteringar	-388	-498
		Utgående balans	794	1 033
		Beviljad låneram enligt regleringsbrev	3 000	3 000

Not	13	Skulder till andra myndigheter		
		Leverantörsskulder andra myndigheter	236	715
		Arbetsgivaravgifter	458	469
		Mervärdesskatt	98	198
		Summa	792	1 383
Not	14	Upplupna kostnader		
		Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	1 684	1 494
		Övriga upplupna kostnader	251	328
		Summa	1 935	1 822
Not	15	Oförbrukade bidrag		
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	9	650
		Summa	9	650

Anslagsredovisning

Not	16	Uo 1 6:3 ap.1		
		Datainspektionen (ram)		
		Enligt regleringsbrevet disponerar Datainspektionen en anslagskredit på 1 009 tkr.		
		Datainspektionen får disponera hela det ingående överföringsbeloppet då detta understiger 3% av föregående års tilldelning 32 733 tkr enligt regleringsbrevet.		
		Anslaget är räntebärande.		

22. Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2010	2009	2008	2007	2006
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 000	3 000	2 000	2 000	2 000
Utnyttjad	794	1 033	936	860	696
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 361	3 273	3 182	3 182	3 182
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	13	17	62	53	85
Räntekostnader	0	0	0	0	3
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	2 057	1 861	2 019	1 792	2 262
Anslagskredit					
Beviljad	1 009	982	965	957	949
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	157	69	1 132	320	3 952
varav in-tecknat	0	0	0	0	0
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					

(tkr)	2010	2009	2008	2007	2006
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	39	39	37	39	35
Medelantalet anställda (st)	45	44	43	42	38
Driftkostnad per årsarbetskraft	916	893	897	885	891
Kapitalförändring*					
Årets	0	0	-243	122	131
Balanserad	0	0	-1 542	-1 664	-1 795

* Fr.o.m. år 2009 avräknas anslag kostnadsmässigt och därför blir årets kapitalförändring +/- 0.

23. Generaldirektörens intygande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Göran Gräslund
Generaldirektör

Detta är Datainspektionen

Datainspektionen är en myndighet som arbetar för att behandlingen av personuppgifter i samhället inte ska medföra otillbörliga intrång i enskilda människors personliga integritet. Ansvarsområdet omfattar framförallt personuppgiftslagen, inkassolagen och kreditupplysningslagen. Datainspektionen gör inspektioner och hanterar klagomål från enskilda medborgare samt tar fram vägledningar och ger synpunkter på utredningar och lagförslag. Datainspektionen har också en omfattande informationsverksamhet, vi utbildar, svarar på frågor och ger stöd till personuppgiftsombud.

Kontakta Datainspektionen

E-post: datainspektionen@datainspektionen.se Webb: www.datainspektionen.se
Tfn 08-657 61 00. Postadress: Datainspektionen, Box 8114, 104 20 Stockholm.

